

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Veřejnoprávní smlouvy jako forma činnosti veřejné správy

Zpracovala: Anna Výrutová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Plzeň 2018

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Anna VÝRUTOVÁ**
Osobní číslo: **R16N0045P**
Studijní program: **N6807 Veřejná správa**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Název tématu: **Veřejnoprávní smlouvy jako forma činnosti veřejné správy**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Veřejná správa
3. Formy činnosti veřejné správy
4. Charakteristika veřejnoprávních smluv
5. Druhy veřejnoprávních smluv
6. Uzavírání veřejnoprávních smluv
7. Přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy
8. Změna obsahu veřejnoprávních smluv, výpověď a zrušení veřejnoprávních smluv
9. Závazky z veřejnoprávních smluv
10. Veřejnoprávní smlouvy v praxi
11. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: **cca 60 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Tomáš Louda, CSc.

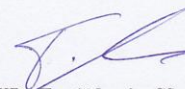
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2017**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2018**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. července 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Veřejnoprávní smlouvy jako forma činnosti veřejné správy“ vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury.

V Plzni dne 28. března 2018

.....

Anna Výrutová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své diplomové práce JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za cenné rady, připomínky, jakož i odborný dohled a v neposlední řadě i mojí rodině a příteli za veškerou podporu po celou dobu studia.

Obsah

Úvod.....	1
1 Veřejná správa	3
1.1 Dělení veřejné správy	4
1.2 Právní dualismus	6
2 Formy činnosti veřejné správy.....	8
2.1 Abstraktní akty.....	10
2.1.1 Nařízení.....	10
2.1.2 Statutární předpisy.....	11
2.1.3 Vnitřní předpisy.....	11
2.2 Opatření obecné povahy	12
2.3 Správní akty	13
2.4 Faktické zásahy	15
2.5 Neregulativní úkony	16
3 Charakteristika veřejnoprávních smluv	18
3.1 Veřejnoprávní a soukromoprávní smlouvy.....	21
3.2 Historie institutu veřejnoprávních smluv.....	22
3.2.1 Veřejnoprávní smlouvy před rokem 1950.....	22
3.2.2 Veřejnoprávní smlouvy po roce 1950.....	23
3.2.3 Veřejnoprávní smlouvy po roce 1990.....	24
3.3 Použití jiných částí správního řádu nebo občanského zákoníku	25
3.4 Souhlas třetích osob.....	26
4 Druhy veřejnoprávních smluv	28
4.1 Koordinační veřejnoprávní smlouvy	29
4.2 Subordinační veřejnoprávní smlouvy	33
4.3 Smlouvy mezi účastníky.....	37
4.4 Zvláštní typy veřejnoprávních smluv	40
5 Uzavírání veřejnoprávní smlouvy	42
5.1 Návrh veřejnoprávní smlouvy.....	42
5.2 Uzavření veřejnoprávní smlouvy	44
6 Přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy.....	46
7 Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy	50
7.1 Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy	50
7.2 Výpověď	50
7.3 Zrušení veřejnoprávní smlouvy.....	51
8 Závazky z veřejnoprávních smluv	53

8.1 Příslušnost při řešení sporů	53
8.2 Sporné řízení	55
9 Příklady jednotlivých druhů veřejnoprávních smluv	57
9.1 Koordinační veřejnoprávní smlouvy	57
9.1.1 Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu přenesené působnosti obcí.....	57
9.1.2 Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.....	59
9.1.3 Veřejnoprávní smlouva týkající se plnění úkolů obecní policie.....	60
9.1.4 Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků obecní policie	61
9.1.5 Dohoda o sloučení obcí a připojení obce	62
9.1.6 Dohoda o změně hranic obcí	64
9.1.7 Veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup.....	65
9.1.8 Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí	66
9.2 Subordinační veřejnoprávní smlouvy	66
9.2.1 Veřejnoprávní smlouva nahrazující některá územní rozhodnutí	66
9.2.2 Smlouvy o zajištění dopravní obslužnosti.....	70
9.3 Smlouvy mezi účastníky.....	71
9.3.1 Smlouva o převedení práv a povinností z regulačního plánu vydaného na žádost.....	71
9.3.2 Smlouva o zajištění požární bezpečnosti	71
9.3.3 Smlouva o převodu dobývacího prostoru	72
9.4 Zvláštní typy veřejnoprávních smluv	72
9.4.1 Zvláštní smluvní ochrana přírody	72
9.4.2 Dohoda mezi Ministerstvem obrany a Ekumenickou radou církví a Českou biskupskou konferencí	74
10 Veřejnoprávní smlouvy v praxi	76
Závěr	82
Resume.....	84
Seznam použitých pramenů a literatury	86
Přílohy.....	93

Úvod

Jaké téma své diplomové práce jsem vybrala Veřejnoprávní smlouvy jako forma činnosti veřejné správy.

Toto téma jsem si zvolila proto, neboť se jedná o zajímavý institut, pro veřejnou správu ne zcela typickou formu činnosti veřejné správy, od ostatních forem odlišnou svou dvou nebo vícestrannou povahou. Dalším důvodem je skutečnost, že veřejnoprávními smlouvami jsem se zabývala již v minulosti a ráda bych tuto problematiku ještě více prohloubila. V diplomové práci navazuji na svoji práci bakalářskou.

Obecnou úpravu veřejnoprávních smluv nalezneme v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád. Jedná se o první obecnou úpravu veřejnoprávních smluv na našem území vůbec. Veřejnoprávním smlouvám je vyčleněna samostatná část správního řádu - část pátá. A zpravidla pak jednotlivé druhy veřejnoprávních smluv upravují zvláštní zákony, ke kterým je správní řád v postavení *lex generalis*.

Jako cíl práce jsem si stanovila podat ucelený přehled obecné úpravy nacházející se ve správním řádu, s nastíněním úprav obsažených v jednotlivých zvláštních zákonech. Správní řád neupravuje institut veřejnoprávních smluv zcela bezchybně, jedním z cílů této práce je na tyto nedostatky poukázat a nastínit jejich řešení.

Úkolem předkládané práce není zmapovat a rozebrat co nejširší pole jednotlivých veřejnoprávních smluv, považuji za užitečnější rozebrat jen několik příkladů.

Diplomová práce jen na základě stanoveného cíle rozčleněna do deseti kapitol.

Předpokladem realizace veřejnoprávních smluv je existence veřejné správy. Proto považuji za užitečné se v úvodních dvou kapitolách nejprve stručněji věnovat veřejné správě a formám činnosti veřejné správy, neboť pochopení institutu veřejnoprávních smluv bude podpořeno širším rozhledem. Jak jsem uvedla výše, veřejnoprávní smlouvy představují jednu z forem činnosti veřejné správy a to ne zcela typickou.

Následující kapitoly se již věnují samotnému jádru této práce, tedy veřejnoprávním smlouvám.

Třetí část vymezuje charakteristické rysy těchto smluv, legální definici, společné znaky a rozdíl oproti smlouvám soukromoprávním, otázku souhlasu třetích osob, použití jiných částí správního řádu a podpůrné použití občanského zákoníku. V této kapitole je

zařazen i historický exkurz veřejnoprávních smluv, jsou zmíněna i různá terminologická označení, jako veřejné smlouvy, správní dohody či dohody správněprávního charakteru.

Dělení veřejnoprávních smluv je další kapitolou. Správní řád je členěn na koordinační, subordinační a smlouvy mezi účastníky. Výčet druhů veřejnoprávních smluv správním řádem předpokládaných není konečný, existují i zvláštní druhy *sui generis*, které nelze podřadit pod některé z druhů předchozích. Dalším možným dělením je členění na veřejnoprávní smlouvy v užším a širším smyslu.

Další kapitoly se věnují procesu uzavírání, přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy, změně obsahu veřejnoprávních smluv, možnost výpovědi a jejich zrušení.

Osmá kapitola se zabývá problematikou sporů veřejnoprávních smluv, obsahuje příslušnost při řešení sporů a následně sporné řízení.

Předposlední, rozsáhlejší, kapitola umožňuje čtenářům náhled na jednotlivé příklady veřejnoprávních smluv - Veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti obcí, plnění úkolů obecní policie, dohodu o sloučení obcí, veřejnoprávní smlouvu nahrazující některá územní rozhodnutí, zvláštní smluvní ochrana přírody a další.

Závěr předkládané práce je zaměřen na praxi veřejnoprávních smluv. Obsahuje analýzu veřejnoprávních smluv se zaměřením zejména na okres Domažlice. Zaobírá se mimo jiné pro jaké agendy týkající se výkonu přenesené působnosti jsou uzavírány nejčastěji. Zde jsem využila svých poznatků z bakalářské práce, na které navazuji aktuálními informacemi. Dále jsem se soustředila na veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v oblasti přestupkové agendy, neboť se zde změnila právní úprava a dále například počtem platných veřejnoprávních smluv týkajících se výkonu přenesené působnosti v roce 2017 podle jednotlivých krajů.

Pro zpracování diplomové práce jsem se snažila nalézt co největší počet odborných a kvalitních pramenů. Podstatné je zmínit, že jsem se nesečkala s literaturou, která by byla uceleně věnována jen tomuto institutu, byť otázky veřejnoprávních smluv v mnoha učebnicích jsou obsaženy. Vycházela jsem z učebnic, zejména správního práva hmotného a procesního, jednotlivých zákonů, komentářů k zákonům, odborných článků a v neposlední řadě z judikatury a závěrů poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu k tomuto tématu. Zmíněná literatura je datovaná především k době vydání správního řádu a aktualizovaná vydání publikací mají kapitoly týkajících se veřejnoprávních smluv nezměněné.

1 Veřejná správa

P. Mates a M. Matula definují veřejnou správu jako správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu.¹

Pojem veřejné správy je užíván v pojetí funkčním a dále v pojetí organizačním. Veřejnou správou v organizačním pojetí, také nazývána jako institucionální či formální, rozumíme soustavu orgánů a institucí, vykonávající veřejnou správu, které se podílejí na výkonu veřejné správy převážnou částí své činnosti,²³⁴ pokud nejsou přikázány parlamentu nebo soudům.⁵

V případě funkčního pojetí, někdy se označuje jako materiální pojetí,⁶ jde o výkon veřejné správy jako výkon podzákonné a nařizovací činnosti státu, realizovanou prostřednictvím jeho orgánů, a dále dalších veřejnoprávních subjektů, jejichž činnost je realizována jako projev výkonné moci ve státě.⁷⁸

„Tento druh činností, spojované dodnes nejčastěji se státem, můžeme vymezit dvojitým způsobem: pozitivně nebo negativně.“⁹

Veřejnou správu musíme odlišovat od správy soukromé. Veřejná správa, coby správa veřejných záležitostí¹⁰ se rozumí činnost, která je vykonávána ve veřejném zájmu. „...a subjekty, které ji vykonávají, jí realizují jako právem uloženou povinnost, a to z titulu svého postavení jako veřejnoprávních subjektů.“¹¹ Na rozdíl od správy soukromé se jedná o činnost záměrnou, aktivní, sledující dosažení určitého cíle. Pro výkon veřejné správy platí širší vázanost právem.¹² Správa soukromá je vykonávána v zájmu soukromém, kde jde o spravování soukromých záležitostí soukromých osob,¹³ sledující vlastní cíl a řídící se vlastní

¹ MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. s. 42

² MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. s. 44

³ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 51-52

⁴ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 5

⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 7

⁶ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 51-52

⁷ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 44

⁸ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 57

⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 5

¹⁰ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 55

¹¹ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 44

¹² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 19

¹³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 5

vůli.¹⁴ „Rozlišování veřejné a soukromé správy bezprostředně souvisí i se samotným rozlišováním tzv. veřejného a soukromého práva.“¹⁵

S. Skulová v knize *Základy správní vědy* definuje veřejnou správu ze správně právního pohledu následovně: „*Veřejnou správou ve společnosti zorganizované ve stát velmi obecně řečeno se rozumí správa veřejných záležitostí, realizovaná jako projev výkonné moci ve státě, a to na základě zákonů a k jejich provedení.*“¹⁶

Co se týče definice veřejné správy, upřednostňuje se definice negativní, neboť v případě snahy o pozitivní definici se nejedná o definici výstižnou, nepřináší uspokojivý výsledek. Jsou všeobecné, abstraktní či dílčí a tam tedy jen omezeně použitelné.¹⁷

Veřejnou správou se rozumí takový výkon státní neboli veřejné moci, která není zákonodárstvím, soudnictvím a ani vládnutím.

Zákonodárství je nadřazeno veřejné správě, vytváří právní rámec, ve kterém se veřejná správa pohybuje. Veřejná správa je činností podzákonou a výkonnou.¹⁸ Veřejná správa se však na zákonodárství podílí.¹⁹

Co se týče rozdílu mezi soudnictvím a veřejnou správou, soudnictví je vykonáváno nezávislými orgány, jenž jsou vázány jen zákony (i mezinárodními smlouvami), jinak jsou nezávislé. Veřejnou správu vykonávají orgány, které nejsou při výkonu státní správy nezávislé, existují zde vztahy podřízenosti a nadřízenosti.²⁰ Veřejná správa vykonává činnost nepřetržitě, k naplňování budoucích cílů či cíle.²¹ „*Správa jedná ve vlastní věci a převážně z vlastní iniciativy, většinou navíc - v souladu s právem - uplatňuje měřítko veřejného zájmu. Tím se liší od výkonu soudnictví, při kterém soud autoritativně a nezávisle nalézá právo ve sporu, kde soudce je neutrální a bez iniciativy.*“²²

1.1 Dělení veřejné správy

Veřejnou správou můžeme z různých hledisek členit, avšak neexistuje obecná shoda na jednotlivých kritériích členění, proto je využíváno jednoho z nich.

¹⁴ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*, Masarykova univerzita, Brno, 1998. s. 44

¹⁵ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 55

¹⁶ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 43

¹⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 6

¹⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 7

¹⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 30

²⁰ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 30-21

²¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 8

²² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 31

1. podle nositele veřejné moci

- Státní správa - se dále dělí na přímou, vykonávanou přímo orgány státu a státní správu nepřímou, vykonávanou v rámci přenesené působnosti obcemi a kraji, případně dalšími osobami soukromého práva, jimž byla zákonem svěřena část výkonu.²³ Státní správu považujeme za základní druh veřejné správy. Svou povahou se jedná vždy o veřejnou správu.²⁴ Státní správou S. Skulová rozumí: „*Veřejnou správu uskutečňovanou státem, přičemž v každé společnosti zorganizované ve stát je státní správa nezastupitelnou součástí veřejné správy. Státní správa je svou povahou projevem centralizované veřejné správy a v tomto smyslu je státní správa také základem, jádrem veřejné správy.*“²⁵
- Samospráva - „...je naproti tomu veřejnou správou uskutečňovanou jinými veřejnoprávními subjekty než státem, Jedná se o subjekty korporativního charakteru, označované jako veřejnoprávní korporace. Svou povahou je samospráva projevem decentralizované veřejné správy.“²⁶ „*Funkcí samosprávy je především spravování záležitostí určitého společenství, jeho reprezentace a vyjadřování zájmů tohoto společenství, a to s účastí členů příslušného společenství.*“²⁷
- Ostatní veřejná správa²⁸ - „*Ostatní veřejná správa se považuje za zbytkovou oblast veřejné správy, kterou vykonávají částečně samosprávné a nesamosprávné instituce, když plní veřejné úkoly.*“²⁹

2. podle právní formy, v jaké je veřejná správa uskutečňována

- Správa vrchnostenská (výsostná, mocenská) - taková správa, která je realizována mocenskými nástroji, formou veřejného práva, můžeme označovat jako tzv. imperium.
- Správa fiskální - vykonávána prostředky soukromého práva. Jedná se o tzv. dominium.^{30,31}

3. podle úkolů veřejné správy

- Veřejná správa, která je vrchnostensky zasahující - jedná se o oprávnění veřejné správy zasahovat do práv osob.

²³ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 20

²⁴ MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. s. 44

²⁵ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 46

²⁶ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 47

²⁷ MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. s. 46

²⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 11

²⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 21

³⁰ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 12

³¹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 25

- Správa pečovatelská nebo také obstarávací - úkolem veřejné správy je obstarávat a realizovat určitá práva, např. právo na vzdělání.

Toto členění má svůj význam, jedná se o možnost zasahování do práv jednotlivců, z toho vyplývá požadavek přesné právní úpravy, ve kterých se zasahuje do takových práv.³²

4. podle stupně vázanosti veřejné správy právními normami

- Správa vázaná - správní orgány jsou vázány přesnými právními normami.
- Správa volná - právní úprava dává prostor pro správní uvážení.

5. členění na správu a policii

- Správa - v případě správy se jedná o činnost zaměřenou do budoucna.
- Policie - policie směřuje na zachování dosavadních statků, nemá zásadně tvůrčí funkci.

Možných hledisek členění veřejné správy je více. Dalšími možnými děleními je například na bezprostřední veřejnou správu a zprostředkovanou veřejnou správu. Bezprostřední se rozumí, že jde o vykonávání orgány státu, kdežto v případě zprostředkované, orgány jsou takové, na než byla správa delegovaná.³³ Další možné dělení je podle věcného hlediska, jedná se o veřejnou správu všeobecnou a specializovanou.³⁴

1.2 Právní dualismus

Pro účely této práce si dále ve stručnosti vysvětlíme členění na právo soukromé a právo veřejné.

Vycházíme z toho, že jednak teorie práva a i jednotlivé právní obory se zabývají otázkou členění právních oborů na právo soukromé (*ius privatum*) a právo veřejné (*ius publicum*). Toto členění je v převážně míře uznáváno.

V soukromém právu platí princip „co není zakázáno, je dovoleno“. V rámci veřejného práva platí princip opačný, „co není dovoleno, je zakázáno“, totéž můžeme říci o veřejné a soukromé správě.

Existují tři teorie členění.

³² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 12

³³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 12

³⁴ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 11

Za prvé se jedná o teorii zájmovou. Ta vychází z toho, že určujícím hlediskem pro právo soukromé a veřejné je povaha zájmů, které je zájmem sledováno, tedy jaký zájem převažuje.

Druhou teorií je teorie mocenská nebo také teorie subordinační. Rozlišuje veřejné právo a právo soukromé podle toho, zda účastníci právního vztahu jsou k sobě ve vztahu podřízenosti a nadřízenosti nebo jsou vůči sobě ve vztahu rovnosti.

Veřejný orgán v rámci veřejného práva je nadán pravomocí jednostranně rozhodovat za použití veřejné moci, hned si také definujeme veřejnou moc.

Pojem veřejné moci vychází z judikatury Ústavního soudu a rozumíme jí: „*Veřejnou mocí se rozumí taková moc, která autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů, ať již přímo, nebo zprostředkovaně. Subjekt, o jehož právech nebo povinnostech rozhoduje orgán veřejné moci, není v rovnoprávném postavení s tímto orgánem a obsah rozhodnutí tohoto orgánu nezávisí na vůli subjektu.*“³⁵

Třetí teorií je teorie organická či též teorie subjektů. Rozhodující je, zda se právní subjekt ocitá v právním vztahu z důvodu svého členství v některé veřejné korporaci nebo nikoliv.

K této teorii se hlásí i občanský zákoník, kde se v uvádí, že ustanovení právního řádu upravující vzájemná práva a povinnosti osob vytvářejí ve svém souhrnu soukromé právo.³⁶ Vztah mezi orgánem a osobou nebo orgány bude spíše vztah veřejnoprávní.

Každá z těchto teorií má své nedostatky a není dokonalá. Nejde o pevnou nepropustnou hranici mezi veřejným a soukromým právem.³⁷

³⁵ Usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 11. 1993 nález sp. zn. II ÚS 75/93

³⁶ Ustanovení § 1 odst. 1 Zákona č. 89/2012 Sb, občanský zákoník

³⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 33

2 Formy činnosti veřejné správy

Druhá kapitola je věnována základní charakteristice forem činnosti veřejné správy. Cílem této práce není zabývat se do podrobností jednotlivých forem, neboť jak už samotný název diplomové práce napovídá, věnovat se bude převážně veřejnoprávních smlouvám.

Veřejná správa zajišťuje své úkoly zejména formami správní činnosti, tedy tehdy, kdy veřejná správa je uskutečňována formami moci, úkoly se mohou naplňovat i metodami soukromoprávními např. ve fiskální sféře.³⁸ Dále se budeme zaměřovat na formy veřejnoprávní.

„Formy činnosti veřejné správy jsou konečným, vnějším výrazem činnosti správních orgánů...Formami činnosti veřejné správy tak rozumíme cílené zprostředkování obsahu činnosti veřejné správy do jejího vnějšího projevu, zprostředkování obsahu činnosti veřejné správy od požadavku a představy výsledku ve výsledek sám.“³⁹

Formy činnosti veřejné správy lze členit:

- Podle právních důsledků. Toto kritérium dělí formy činnosti na právní formy a neprávní, respektive organizační. Právní formy mají bezprostřední právní důsledky a naopak organizační je postrádají.⁴⁰ Neprávní formy činnosti veřejné správy mají doplňkový charakter ve vztahu k první skupině.⁴¹
- Členění z hlediska adresátů. Formy dělíme na vnější a vnitřní, jde o rozlišování zda formy činnosti směřují dovnitř veřejné správy či ven. Vnitřní formy slouží k zabezpečení chodu veřejné správy.⁴² Rozhodující význam zaujímají vnější formy, vnitřní formy mají postavení podpůrné.⁴³
- Abstraktní a konkrétní⁴⁴ či kombinace obou.⁴⁵
- Jednostranné nebo dvoustranné či vícestranné.⁴⁶

Právní akty vydávané veřejnou správou se mohou dělit na individuální a normativní.

„Normativní právní akty jsou akty regulující záležitosti obecné povahy neurčitého počtu vůči

³⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 174

³⁹ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 83

⁴⁰ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 264

⁴¹ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 265

⁴² SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 83-84

⁴³ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 265

⁴⁴ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 264

⁴⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 174

⁴⁶ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 174

obecným způsobem určenému okruhu subjektů.“⁴⁷ Do této kategorie řadíme jak obecně závazné právní předpisy, tak i interní normativní akty. „V případě individuálních právních aktů jde o akty vztahující se k rozhodování o konkrétních právech a povinnostech fyzických a právnických osob v jednotlivých případech. Při vydávání individuálních právních aktů dochází k aplikaci právních předpisů na poměry určitého konkrétního případu.“⁴⁸

Následující tabulka definuje jednotlivé formy činnosti veřejné právy, je možné vidět společné znaky a naopak rozdílné vlastnosti. Do tabulky je zahrnuto pět kritérií:

- intenzita právních účinků - rozlišování na regulativní či neregulativní,
- míra konkrétnosti - otázka konkrétní věci nebo neurčitého okruhu případů,
- míra adresnosti - úkony určeny pojmenovaným nebo nepojmenovaným adresátům;
- počet subjektů, jejichž projev vůle je zapotřebí k tomu, aby ten úkon byl perfektní,
- stupeň formálnosti úkonu - formální úkony spočívají v tom, že je stanovena nějaká forma (formální postup).

	1	2	3	4	5
Normativní správní akty	Regulativní	Abstraktní	Neadresované	1	Formální
Opatření obecné povahy	Regulativní	Konkrétní	Neadresované	1	Formální
Individuální správní akty	Regulativní	Konkrétní	Adresované	1	Formální
Faktické pokyny a donucovací zásahy	Regulativní	Konkrétní	Adresované	1	Faktický
Veřejnoprávní smlouvy	Regulativní	Konkrétní	Adresované	2 a více	Formální
Neregulativní úkony	Neregulativní	X	X	X	X

Tabulka č. 1: Přehled forem správní činnosti

⁴⁷ MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. s. 43

⁴⁸ MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. s. 43

2.1 Abstraktní akty

„V oblasti veřejné správy je právo vydávat abstraktní akty spojováno s výkonem vrchnostenské správy nebo s oprávněním zavazovat pracovníky určité organizační jednotky nebo členy samosprávného společenství.“⁴⁹

Abstraktnost můžeme spatřovat v druhovém vyjádření věcí a neurčitém počtu adresátů.⁵⁰

Kombinací následujících dvou kritérií získáme skupiny abstraktních aktů. Poměr mezi původcem úkonu a neurčitým adresátem nám vymezuje, zda vztah bude vnější nebo vnitřní (externí nebo interní). V případě vnějšího vztahu jde o právní předpis, o závaznost právní. Interní vztah bude určovat, že jde o organizační normu, závaznost nebude právní. Do jakého subsystému veřejné správy bude spadat projev vůle (státní správa či samospráva), je druhým měřítkem.

2.1.1 Nařízení

„Nařízení je právní předpis, který vydal k tomu zmocněný orgán nebo správní úřad k provedení zákona.“⁵¹ Charakterizujeme jej jako podzákonný, abstraktní, obecný a jednostranný akt.⁵² Je výlučně spojeno s výkonem státní správy. Je provádějícím právním předpisem. Nařízení zahrnuje i další formy jako například vyhlášky.

Pravomoc vydávat nařízení najdeme v článku 78 a 79 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava ČR“) pro vládu, ministerstva a jiné správní úřady, rady obce nebo kraje.⁵³ Zmocnění pro vládu se označuje jako tzv. generální, k vydávání nepotřebuje zákonné zmocnění, nařízení vlády slouží k provedení zákona v jeho mezích.⁵⁴ Ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy mohou vydávat „nařízení“ na základě zákona, v jeho mezích a jen na základě jeho zmocnění. Je tedy potřeba zvláštního zákonného zmocnění, v čemž se liší od nařízení vlády. Nařízení vydávané ministerstvy, jiných správních úřadů, které se publikují ve sbírce zákonů, se označují jako vyhlášky.

⁴⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 177

⁵⁰ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 179

⁵¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 180

⁵² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 180

⁵³ Ustanovení čl. 78 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava ČR“) a ustanovení čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR

⁵⁴ Ustanovení čl. 78 Ústavy ČR

Nařízení rozeznáváme celostátní a dále existují nařízení s omezenou územní působností, podle správního obvodu příslušného orgánu, krajů a obcí. Zcela výjimečně mohou nařizovací pravomocí disponovat i orgány s celostátní působností či regionální působností byť nejsou ústředními orgány, např. správy národních parků, veterinární správy, krajské hygienické stanice, přesto mají právo vydávat právní předpisy.

2.1.2 Statutární předpisy

Statutární předpisy jsou přesným opakem nařízení, jedná se totiž o typický projev veřejné samosprávy. Jsou výrazem práva autonomie neboli práva autonomní normotvorby - právo vydávat sám sobě, pro své záležitosti určitá pravidla. Jde o možnost samosprávných celků, pro své záležitosti a pro své členy vydávat své předpisy. Jsou předpisy originálními.⁵⁵

Statutární předpisy obecně nepovažujeme za právní předpisy, výjimku tvoří obecně závazné vyhlášky, které jsou obecně závazné. Nepůsobí ve vztazích podřízenosti a nadřízenosti, což je rozdíl mezi vnitřním předpisem a statutárním.

Obecně se vztahují pouze na členy (směřují dovnitř vůči členům). Obecně závazné vyhlášky zavazují toho, kdo se nachází na daném území, tedy vztahuje se i na nečleny samosprávného společenství.

Obecně závazné vyhlášky jsou zvláštní formou statutárního předpisu⁵⁶ Nejedná se o výkon státní správy, ale samostatné působnosti. Vydávat obecně závazné vyhlášky je právem nikoliv povinností.⁵⁷ Právo vydávat obecně závazné vyhlášky je garantováno a vytvářeno v článku 104 Ústavy ČR.⁵⁸

2.1.3 Vnitřní předpisy

Vnitřní předpisy nebo také interní předpisy nejsou právními předpisy, jejich závaznost vyplývá ze vztahů nadřízenosti a podřízenosti. Směřují dovnitř veřejné správy. K vydání vnitřního předpisu není potřeba zvláštního zákonného zmocnění. Jsou vydávané jako akty řídicí povahy. Závaznost právního předpisu vyplývá z organizační normy. Vnitřní předpisy jsou určeny pro podřízené orgány nebo osoby. Označují se různě například jako příkazy, směrnice, vyhlášky a instrukce.

⁵⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 187

⁵⁶ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 185

⁵⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 186

⁵⁸ Ustanovení čl. 104 Ústavy ČR

Regulují vnitřní chod dané jednotky⁵⁹ „Veřejná správa se nikde na světě bez vnitřních předpisů neobejde. V nich jsou obsaženy závazné pracovní postupy, stanoveny informační toky, konkrétní instrukce podřízeným pracovníkům nebo úřadům a zařízením.“⁶⁰

„Vnitřní předpis ve veřejné správě představuje souhrnné označení pro akty abstraktní povahy, které slouží k uspořádání poměrů uvnitř jedné nebo více organizačních jednotek nebo zařízení veřejné správy a jejichž vydání se opírá o právně zakotvený vztah podřízenosti k vydavateli aktu.“⁶¹

Působí-li ve vztazích nadřízenosti a podřízenosti, spíše půjde o předpis interní, pokud o takový vztah nepůjde, bude se jednat spíše stavovský předpis.

Specifickým vnitřním předpisem je provozní řády.⁶²

2.2 Opatření obecné povahy

Jsou to tzv. smíšené, jednostranné, vrchnostenské, akty, které obsahují znaky jak individuálních správních aktů, tak i znaků normativních.⁶³ „Tzn. že buďto půjde o řešení relativně konkrétní správní věci, avšak s dopadem na blíže neurčený okruh adresátů (což je či bude zřejmě častější případ opatření obecné povahy), nebo půjde o řešení obecných otázek se vztahem ke jmenovitě individualizovanému adresátovi či adresátům. Výrazu „akty smíšené povahy“ tak vzhledem k jejich povaze může odpovídat i příp. označení konkrétně abstraktní akty, či abstraktně konkrétní akty.“⁶⁴

Obecná úprava se objevila, stejně jako u veřejnoprávních smluv, v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Úpravu nacházíme v samostatné části šesté (§ 171 - § 174). Ustanovení § 171 obsahuje negativní vymezení - opatřením obecné povahy není právní předpis ani rozhodnutí.⁶⁵ Správní řád upravuje proces tvorby, kde je popsáno vydávání a přijímání opatření obecné povahy.⁶⁶ Ve správním řádu je úprava obecná, není vyloučeno, aby zvláštní zákony upravily postup jiný, případně stanovily nějaká specifika či

⁵⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 189

⁶⁰ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 189

⁶¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 190

⁶² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 191

⁶³ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 299-300

⁶⁴ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 300

⁶⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 169

⁶⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 173

podrobnosti,⁶⁷ s výjimkou povinnosti zveřejnění návrhu, přijímání připomínek a námitek a zveřejnění opatření obecné povahy a jeho odůvodnění.⁶⁸

„Správní řád ponechává na zvláštních zákonech, aby podle povahy věci stanovily, ve kterých případech a za jakých podmínek má být vydáno opatření obecné povahy namísto právního předpisu nebo rozhodnutí.“⁶⁹

Na opatření obecné povahy se hledí v materiálním pojetí. Považujeme za něj vše, co je konkrétní ve svém předmětu a abstraktní v adresátech, není důležitý název, ale vlastnosti, totéž platí u veřejnoprávních smluv. Dříve se u opatření obecné povahy zastávalo formální pojetí. Za něj se mohl považovat jen takový úkon, který je tak zákonem výslovně označen za opatření obecné povahy.

Proti opatření obecné povahy nelze podat odvolání ani rozklad.⁷⁰ Přezkum opatření obecné povahy je možný v rámci přezkumného řízení a také v rámci správního soudnictví. Není vyloučena ani obnova řízení.⁷¹

Existuje možnost podávat k návrhu připomínky a námítky. Připomínky může podat ten, jehož zájmy, povinnosti či práva by mohly být dotčeny vydáním opatření obecné povahy a námítky může podat vlastník nemovitosti, jehož práva, povinnosti či zájmy, související s výkonem vlastnického práva, mohou být dotčeny, případně další osoby, stanoví-li tak správní orgán.⁷²⁷³

2.3 Správní akty

Správní akt je jednostranný správní úkon, kterým správní orgán autoritativně zasahuje do práv nebo povinností - rozhoduje o jmenovitě určených adresátech veřejné správy. Jedná se o nejčastější, nejběžnější a nejtypičtější činnost veřejné správy.⁷⁴⁷⁵

Správní akty nebo také konkrétní akty se týkají konkrétních osob a konkrétních věcí. Mají přímý vliv na práva a povinnosti osob (adresátů). Označují se také jako mocenský nebo vrchnostenský akt, případně jako individuální správní akt.⁷⁶ Je to akt, který směřuje navenek.

⁶⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 174

⁶⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 184

⁶⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 184

⁷⁰ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 169

⁷¹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 175

⁷² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 174

⁷³ Ustanovení § 172 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

⁷⁴ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 116

⁷⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 193

⁷⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 116

Je výsledkem aplikace práva - akt, jímž veřejná správa při aplikaci veřejné moci aplikuje právo a v tom smyslu uplatňuje pravomoc a zasahuje do právní pozice adresáta.

Vlastnostmi, které správní akt nabývá, při nebo po svém vydání, jsou platnost, právní moc, účinnost, vynutitelnost a vykonatelnost.⁷⁷

Správní akt má určité náležitosti, ty rozdělujeme na kompetenční, obsahové, formální a procedurální.⁷⁸ Jsou to znaky nebo spíše skupiny znaků, jejíž splněním dělá správní akt správním aktem (ale existuje i řada výjimek).

Musí být vyprodukován příslušným (kompetentním) správním orgánem. Zpravidla obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Správní akt musí dodržet určitou vnější podobu a v neposlední řadě je výsledkem formalizovaného procesu.

Pro správní akt platí presumpce správnosti. Rozlišujeme skupiny vad, které spočívají ve formálních chybách, věcné nesprávnosti, nezákonnosti a nicotnosti správního rozhodnutí, kde se neaplikuje presumpce správnosti.

Existuje řada možných dělení, podívejte se na některá z nich. Správní akty můžeme členit podle obsahu na akty materiální (hmotněprávní) a procesní správní akty.⁷⁹

Dalším možným dělením je, podle povahy právních účinků, na akty konstitutivní a akty deklaratorní. Konstitutivní zakládají, mění nebo ruší práva a povinnosti správního práva. Působí od okamžiku svého vydání do budoucnosti (ex nunc). Deklaratorní akty nezakládají práva a povinnosti, je stvrzují existenci či neexistenci práv a povinností. Působí od okamžiku vzniku vztahů (ex tunc).⁸⁰

Členěním podle okruhu osob, jenž akt zavazuje, rozlišujeme správní akty ad personam (zavazují jen ty, kteří jsou ve správním aktu uvedeny, upravují práva a povinnosti osobní povahy) a im rem (závazné i pro právní nástupce práv a povinností).⁸¹

Akty konstitutivní se mohou dále klasifikovat podle trvání účinků na časově omezené a neomezené. Dále jde o členění podle přínosu obsahu správního aktu pro adresáta, kde se rozlišuje správní akt k dobru a k tíži.⁸² Správní akty rozčleňujeme podle právní pozice adresátů, zda se mění či nikoliv, tedy pozitivní akty či negativní. V případě pozitivních se

⁷⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 123

⁷⁸ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 121

⁷⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 194

⁸⁰ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 195

⁸¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 196

⁸² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 198

mění právní pozice adresáta, u negativních bude pozice stejná negativní a nebude zakládat překážku rei iudicatae.⁸³⁸⁴

Posledním tříděním, o kterém se zmíníme, je členění podle toho, zda se při vydávání správních aktů uplatňuje správní uvážení či nikoliv.⁸⁵

2.4 Faktické zásahy

Jsou to takové úkony, které činí úřední osoba, případně orgán veřejné správy. Jsou právně závazné. Typickým znakem pro faktické zásahy je to, že se jedná o činnost faktickou čili neformální. Faktický zásah není výsledkem nějakého správního řízení. Odlišnost od správních aktů nalezneme v tom, že mu nepředchází správní řízení.⁸⁶ Přichází v úvahu jen tam, kde to připouští platné právo a za stanovených podmínek.⁸⁷

Pojem faktické zásahy je souhrnné označení pro větší skupinu zásahů, a to faktických pokynů, bezprostředních zásahů a exekučních úkonů.

Faktický pokyn spočívá ve vyslovení nějakého příkazu nebo zákazu chování a povinnost adresáta chovat se v souladu s tímto příkazem nebo zákazem. Činí jej úřední osoba, zpravidla to bude jednotlivec, např. pokyny policisty při řízení dopravy. Následně může právní úprava počítat s tím, že je pokyn formalizován.⁸⁸

Bezprostředními zásahy rozumíme úkony, které směřují k odvrácení nebezpečí, které bezprostředně ohrožuje právem chráněný zájem.⁸⁹ Provádí jej zpravidla úřední osoba, která je k tomu zákonem zmocněna.⁹⁰ Musí být dodržena zásada subsidiarity - tedy, když stačí pokyn, neměl by být použit zásah.⁹¹ Uplatňuje se zde i princip přiměřenosti (proporcionality) a má různé aspekty, které spočívají ve volbě prostředku zásahu, způsobu užití vybraného prostředku a jisté přiměřenosti následku.⁹²

Poslední skupinu tvoří exekuční a zajišťovací úkony. Exekuční úkony směřují k přímému vynucování splnění povinnosti, např. odebrání věci povinnému.⁹³ Cílem

⁸³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 199

⁸⁴ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 119

⁸⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 199

⁸⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 189

⁸⁷ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 316

⁸⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 261-262

⁸⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 263

⁹⁰ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 188

⁹¹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 189

⁹² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 189

⁹³ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 189

zajišťovacích úkonů je zajistit průběh či účel správního procesu, např. pořádková pokuta, předvolání, formu zajištění může mít i záruka.⁹⁴

2.5 Neregulativní úkony

Jsou to takové úkony veřejné správy, které přímo nemění a nezasahují do právní pozice osob, ale mají určitý právní význam. Můžeme je označovat také jako jiné úkony správních orgánů.⁹⁵ Vyznačují se nižší intenzitou právních účinků.⁹⁶

Může se jednat o úkony hmotněprávní povahy či procesněprávní povahy, právně závazné, tak právně nezávazné, samostatné či nesamostatné, vnitřní, ale také vnější a nebo z moci úřední či na žádost.⁹⁷

S. Skulová rozděluje neregulativní úkony na dvě skupiny. Za prvé se jedná o takové úkony, které jsou výslovně specifikované - vyjádření, osvědčení, ověření. Druhou kategorií obsahují jiné úkony blíže nespecifikované⁹⁸ „*Zatímco v případě první z uvedených podskupin se jedná o akty, které nemají nejen formu, ale ani obsah rozhodnutí, v případě aktů druhé z uvedených podskupin, jak lze dovodit ve spojení se zvláštními právními úpravami, již v některých případech může jít a také jde o akty, které sice po formální stránce rozhodnutími nejsou, ale po stránce obsahové jsou jejich obdobou (typicky nejruznější „souhlasy“).*“⁹⁹

Posudky, stanoviska a vyjádření jsou úkony, vyjadřující nezávazný odborný názor vykonavatele veřejné správy tomu, komu je určen.¹⁰⁰ Od toho je třeba odlišovat závazná stanoviska, jenž neřadíme k neregulativním aktům.

Cílem osvědčení je potvrzení skutečnosti v něm uvedené, jedná se o veřejnou listinou^{101/102}

Co se týče ověření, jedná se o legalizaci a vidimaci. Legalizace znamená ověření pravosti podpisu a vidimace je ověřením shody kopie s originálem.¹⁰³

⁹⁴ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 267

⁹⁵ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 317

⁹⁶ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 269

⁹⁷ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 318- 319

⁹⁸ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 315

⁹⁹ SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 315

¹⁰⁰ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 274

¹⁰¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 271

¹⁰² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 192-193

¹⁰³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 272-273

„V legislativní praxi se bohužel můžeme setkat i s tím, že se osvědčením nazývá úkon, který je ve skutečnosti správním aktem (rozhodnutím ve správním řízení.) V některých případech se osvědčení vydává v návaznosti na rozhodnutí ve správním řízení, pozitivní rozhodnutí ve správním řízení je podmínkou vydání osvědčení.“¹⁰⁴

¹⁰⁴ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 193

3 Charakteristika veřejnoprávních smluv

Tato kapitola se již bude věnovat hlavní náplni diplomové práce, tedy veřejnoprávním smlouvám.

Ustanovení správního řádu definuje veřejnoprávní smlouvy jako dvoustranné či vícestranné úkony, kterými se zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.¹⁰⁵ Pojem se novelizoval v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku, do 31. prosince 2013 bylo v definici obsaženo „právní úkon“, od 1. ledna 2014 bylo vypuštěno slovo „právní“.¹⁰⁶

„Tuto legální definici lze vyjádřit také slovy, že jde o právní skutečnost, která zakládá, mění nebo ruší veřejnoprávní (správněprávní) vztah, jehož obsahem jsou vzájemná veřejná subjektivní práva a veřejné subjektivní povinnosti¹⁰⁷ dvou nebo více stran tohoto vztahu.“¹⁰⁸ Veřejnoprávní smlouvy nemíří jen na subjektivní veřejná práva či povinnosti, ale taktéž souvisí s výkonem působnosti subjektů veřejné správy.¹⁰⁹ P. Průcha veřejnoprávní smlouvy označuje jako atypickou formu realizace veřejné správy.¹¹⁰

Je otázkou, zda zvolená legální definice je tou nejlepší volbou. Veřejnoprávní smlouvy se jistě netýkají celého veřejného práva. Jak uvádí závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu, veřejným právem je zde myšleno širší právo správní, včetně například práva sociálního zabezpečení, finančního nebo práva životního prostředí,¹¹¹ nikoliv však celé veřejné právo.¹¹² Vhodnějším označením pro veřejnoprávní smlouvy by zřejmě byla správněprávní smlouva či smlouva se správněprávním prvkem.¹¹³

¹⁰⁵ Ustanovení § 159 odst. 1 správního řádu

¹⁰⁶ KOPECKÝ, Martin a Jan Malast. Veřejnoprávní smlouvy jako nástroj pro spolupráci obcí. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*. [online]. 2015/04 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z:

<http://www.regionálnírozvoj.eu/201504/verejnospravni-smlouvy-jako-nastroj-pro-spolupraci-obci>

¹⁰⁷ Prof. Sládeček definuje veřejná subjektivní práva jako: „práva, která mají fyzické a právnické osoby vůči státu, příp. vůči jiným subjektům veřejné správy (zpravidla za splnění zákonem stanovených podmínek).“ A dále veřejné subjektivní povinnosti charakterizuje jako: „povinnosti osob vůči státu, resp. vůči jiným subjektům veřejné správy.“ in SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 44 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁰⁸ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 330 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁰⁹ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 411

¹¹⁰ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 308

¹¹¹ Závěr č. 16 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005

¹¹² KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 9

¹¹³ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 342 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Například v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“) můžeme nalézt, že veřejnoprávní smlouvy se zde pojmenovávají i jako dohody či jako smlouvy.¹¹⁴ Vývojem docházelo i k jejich různým označením, od veřejných smluv, správních dohod či dohod správněprávního charakteru až po dnešní pojem a to veřejnoprávní smlouvy.

Veřejnoprávní smlouvy působí vždy konstitutivně, neboť zakládají, mění či ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.¹¹⁵ Výjimku by tvořila situace, kdy by zvláštní zákon stanovil, že se veřejnoprávní smlouvou osvědčují existence práv a povinností. Pak by mohlo dojít ke stavu, kdy bude působit deklaratorně.¹¹⁶

Pro zařazení mezi smlouvy veřejnoprávní je rozhodující obsah smlouvy, není vůbec podstatné, jaké smluvní strany veřejnoprávní smlouvu uzavírají, ale jde o obsah smlouvy, kterým musí dojít k založení, změně či zrušení práv a povinností v oblasti veřejného práva.¹¹⁷ Nerozhoduje proto formální označení, ale vždy záleží na materiálním neboli skutečném obsahu dané smlouvy.¹¹⁸ Nezřídka se stává, že nejsou výslovně zvláštním právním předpisem označeny jako „veřejnoprávní smlouvy“, u některých ujednání orgánů veřejné správy je proto otázkou, zda se jedná o veřejnoprávní smlouvou či nikoliv. Tento problém se vyskytuje zejména u starších právních úprav, které jsou velmi strohé.¹¹⁹

Ustanovení § 159 odst. 2 správního řádu výslovně stanoví, že veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem.¹²⁰ Nesmí být v rozporu s právními předpisy, jak primární tak i odvozené povahy a dále ani s mezinárodními smlouvami, které jsou součástí našeho právního řádu. Pokud je smluvní stranou správní orgán, tak také nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelné a cílem musí být vždy plnění úkolů veřejné správy.¹²¹ Pojem veřejný zájem není

¹¹⁴ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 7

¹¹⁵ JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

¹¹⁶ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 578

¹¹⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2013, čj. 7 Afs 98/2013 – 22 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹¹⁸ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 330 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹¹⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 181

¹²⁰ Ustanovení § 159 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹²¹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 11 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

přímo definován, nicméně můžeme ho chápat tak, že veřejnoprávní smlouva nesmí být uzavřena v neprospěch obecných zájmů.¹²²

Veřejnoprávní smlouva se primárně zakládá na smluvním konsenzu. Obecná zásada *pacta sunt servanda*¹²³ se vztahuje i na veřejnoprávní smlouvy.¹²⁴ Účelem veřejnoprávních smluv je zajištění lepšího a ekonomičtějšího výkonu působnosti.¹²⁵ Najdeme řadu případů, kdy je vhodné v oblasti veřejné správy použít metodu svobody vůle dotčených osob nikoli metodu nařizovací.¹²⁶ Slouží obzvláště k přesunům působnosti pravomoci subjektů veřejné správy, případně k jejich úpravě výkonu a také k zapojování dalších subjektů do plnění úkolů veřejné správy.¹²⁷ Mohou také nahrazovat správní akty. Mají jistě svoji budoucnost, ale doposud byly institutem spíše výjimečným a zatím nebyly mnoho využívány, což platí zejména o subordinačních veřejnoprávních smlouvách a smluv mezi účastníky.¹²⁸

Veřejnoprávní smlouvy představují jednu z forem činnosti veřejné správy, a to ne zcela typickou. Zpravidla jsou uzavírány mezi subjekty veřejné správy a obvykle ve prospěch jedné ze smluvních stran, u koordinačních veřejnoprávních smluv může jít o prospěch společný.¹²⁹

Již řadu let jsou veřejnoprávní smlouvy nejčastěji uzavírány podle zákona o obcích.¹³⁰

Obecná úprava veřejnoprávních smluv je zakotvena v části páté, v ustanoveních § 159 - 170 správního řádu. Na obecnou úprava navazují jednotlivé zvláštní zákony, umožňující v daných oblastech uzavírat veřejnoprávní smlouvy. Jedná se například o zákon o obcích nebo zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. Zvláštní zákony obsahují zejména obsahové náležitosti veřejnoprávních smluv a zpravidla i v některých otázkách určují odlišnosti od obecné úpravy.

¹²² KOLMAN, Petr. Problematika přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy z pohledu nového správního řádu. *Právní fórum*. 2005, č. 3. in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹²³ = smlouvy mají být dodržovány

¹²⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. září 2014, čj. 2 Afs 74/2013 – 64 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹²⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. s. 153

¹²⁶ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 300

¹²⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 238 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹²⁸ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 6 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹²⁹ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 308-310 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹³⁰ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 7

Samozřejmě zvláštní úprava bude mít přednost před úpravou nacházející se ve správním řádu, podle principu *lex specialis derogat legi generali*.¹³¹

Veřejnoprávní smlouvy nejsou v českém právu exekučním titulem.¹³²

Veřejnoprávní smlouvy naplňují zásadu výkonu veřejné správy jako služby veřejnosti a participace adresátů na výkonu veřejné správy.¹³³ Adresáti veřejné správy v tomto případě nemusí být jen pouhými objekty správy, ale mohou se na výkonu sami podílet, proto by měly představovat efektivnější formu činnosti veřejné správy.¹³⁴ Představují nevrchnostenskou formu činnosti veřejné správy. Můžeme říci, že veřejnoprávní smlouvy přinášejí do oblasti veřejného práva prvek typický pro metodu soukromoprávní regulace - vznik vztahů na základě konsenzu.¹³⁵

3.1 Veřejnoprávní a soukromoprávní smlouvy

Soukromoprávní i veřejnoprávní smlouvy jsou založeny na smluvním konsenzu.

U veřejnoprávních smluv je vždy vyžadována písemná podoba, platí u nich větší míra kogentnosti. Při uzavírání soukromoprávních smluv platí zásada, že každý může činit vše, co není zákonem zakázáno (*legální licence*). U smluv veřejnoprávních platí princip opačný. Režim veřejnoprávních smluv je ovládán zásadou - veřejnou moc je možno vykonávat jen na základě zákona, v jeho mezích a způsobem stanoveným zákonem.¹³⁶ Veřejnoprávní smlouvy spadají do režimu správního práva, rozlišnost spatřujeme také v rozdílném řešení sporů - řeší je buď správní orgány nebo správní soudnictví a také jsou rozdílné důsledky v případě rozporu se zákonem - na nezákonné ustanovení veřejnoprávní smlouvy se hledí jako na nezákonný správní akt.¹³⁷ Mezi smlouvami soukromoprávními a veřejnoprávními neexistuje

¹³¹ JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ*. [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>

¹³² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 239

¹³³ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

¹³⁴ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹³⁵ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

¹³⁶ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 330-331

¹³⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 238 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

žádná jasně definovaná hranice,¹³⁸ proto se i v současné době stále vyskytují otázky o tom, jestli se určitá smlouva řadí ke smlouvám soukromoprávním či smlouvám veřejnoprávním.¹³⁹

3.2 Historie institutu veřejnoprávních smluv

3.2.1 Veřejnoprávní smlouvy před rokem 1950

Veřejnoprávní smlouvy se na našem území vyskytovaly již za Rakousko-Uherska,¹⁴⁰ kde docházelo k rozlišování mezi veřejnoprávními a soukromoprávními smlouvami.¹⁴¹ Smlouvy ale nebyly moc užívány a rovněž nemusely být přímo označeny jako „veřejnoprávní smlouvy“.¹⁴² Veřejnoprávní smlouvy, v dnešním pojetí veřejnoprávní smlouvy koordinační, byly obsaženy v Českém obecním zřízení z roku 1864, kde existovalo několik typů.¹⁴³

Otázkou veřejnoprávních smluv v tomto období se zabýval zejména Jiří Hoetzel. Ten je označoval jako veřejné smlouvy. J. Hoetzel definoval veřejné smlouvy jako souhlasný projev vůle nejméně dvou stran, projevy vůle musí být vzájemně skloubeny, právní následky spočívají v tom, že zakládají, mění či ruší vztahy správního práva.¹⁴⁴ Připomíná, že otázka veřejných smluv patří k nejspornějším partiím práva veřejného vůbec a správního práva zvláště.¹⁴⁵ Zde můžeme porovnat s dnešní legální definicí podle ustanovení § 159 odst. 1 správního řádu. J. Hoetzel uvádí definici v oblasti práva správního, kdežto současná legální definice podle správního řádu uvádí v oblasti veřejného práva. Dodnes se vyskytují spory, zda je legální definice správně zvolenou, zda by nebylo vhodnější zvolit právě v oblasti práva správního.

J. Hoetzel dělil správní akty na jednostranné a dvoustranné a právě mezi dvoustranné řadil veřejné smlouvy.¹⁴⁶

J. Hoetzel podle subjektů vytvořil dělení veřejných smluv do tří následujících skupin:

¹³⁸ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 331

¹³⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 177

¹⁴⁰ JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ* [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>

¹⁴¹ VEDRAL, Josef. Veřejnoprávní smlouvy o výkonu státní správy podle zákona o obcích. *Správní právo*. 2003, č. 2 - 3. s. 284

¹⁴² KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 6

¹⁴³ VEDRAL, Josef, Lukáš Váňa, Jan Břeň, a Stanislav Pšenička. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 375

¹⁴⁴ J. Hoetzel v citaci P. Matese in MATES, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy podle obecního zřízení. *Právní fórum*. 2006, č. 7. s. 257

¹⁴⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 177

¹⁴⁶ HOETZEL, Jiří. *Nauka o správních aktech: zároveň studie k pojmu veřejné správy*. Praha: Bursík & Kohout, 1907. s. 62

1. smlouvy mezi státem a občanem (dnes subordinační),
2. smlouvy mezi veřejnoprávními svazy (koordinační),
3. smlouvy mezi osobami soukromého práva (dnešní podle § 162 - smlouvy mezi účastníky).¹⁴⁷

J. Hoetzel se zabýval i znaky, které jsou potřebné pro vznik veřejné smlouvy, jsou jimi:

- a) souhlasný projev vůle alespoň dvou stran, které jsou si právně zcela rovnocenné,
- b) projevy stran se dějí ve vzájemném vztahu, učinění projevu v očekávání souhlasného projevu druhého,
- c) právní následky smlouvy se týkají samých smluvníků,
- d) tyto následky náležejí v tom, že se mezi smluvními stranami zakládá, mění nebo ruší poměr veřejného práva.¹⁴⁸

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 1924 definovalo veřejnoprávní smlouvu takto: „*Za smlouvu veřejnoprávní lze podle názoru nejvyššího správního soudu považovati jen takovou smlouvu, při které dohodou stran má býti na místě dispositivního právního předpisu určitý poměr upravujícího a majícího povahu veřejnoprávní, nastoupiti přístupná úprava jiná.*“¹⁴⁹

3.2.2 Veřejnoprávní smlouvy po roce 1950

Po roce 1950 je institut veřejnoprávních smluv v útlumu. Namísto pojmu veřejnoprávních smluv je užíváno termínu správních dohod.¹⁵⁰

V tomto období, v roce 1979, definoval správní dohodu B. Voženílek jako zvláštní právotvornou formu správní činnosti spočívající na normách správního práva, při níž vznikají administrativněprávní vztahy s právy a povinnostmi shodným projevem vůle účastníků, z nich nejméně jedním je správní orgán, který formou dohody vykonává svou působnost.¹⁵¹

V praxi se vyskytovala jen správní dohoda, kdy národní výbor mohl uzavřít smlouvu s jiným národním výborem, státními, družstevními nebo jinými společenskými organizacemi o společném použití prostředků, šlo-li o plnění jejich společných úkolů za podmínky, že cíle

¹⁴⁷ HOETZEL, Jiří. *Slovník veřejného práva československého*. Brno: Polygrafia. 1929. s. 46

¹⁴⁸ HOETZEL, Jiří. *Československé správní právo: Část obecná*. Praha: Melantrich. 1934. s. 255

¹⁴⁹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. května 1924, sp. zn. 8055/24 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁵⁰ RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v teorii a praxi. *Veřejná správa*. 2006, č. 33

¹⁵¹ VOŽENÍLEK, Bohumil. O správních dohodách. *Správní právo*. 1979, č. 4. s. 200

dohody nebylo možno dosáhnout jednostranným aktem a pak také správní dohoda mezi národními výbory o sdružení prostředků se státní či jinou socialistickou organizací. Možnost uzavřít takovou dohodu muselo být v zákoně výslovně uvedeno.¹⁵²

3.2.3 Veřejnoprávní smlouvy po roce 1990

Po roce 1990 stále chyběla obecná úprava veřejnoprávních smluv. Možnost uzavírání tohoto institutu umožňoval zákon č. 367/1990 Sb., o obcích, kde ale ještě nebyly takto pojmenovány. Byly vymezovány jako dohody. Podle § 23 daného zákona šlo o dohodu zabezpečení výkonu přenesené působnosti, kdy ji obec není schopna zabezpečit sama.¹⁵³

Na zákon z roku 1990 navázal zákon č. 128/2000 Sb., o obcích prostřednictvím novely z. č. 313/2002 Sb., s účinností od 12. 7. 2002, konkrétně v ustanovení § 66c - § 66e, kde bylo upraveno uzavírání, platnost, změna, zrušení veřejnoprávní smlouvy, rozhodování sporů a způsob jejího zveřejnění. Jednalo se o první skutečnou úpravu v oblasti veřejnoprávních smluv,¹⁵⁴ kde bylo použito termínu veřejnoprávní smlouva.¹⁵⁵ Avšak tato novela se týkala jen koordinačních veřejnoprávních smluv a jen mezi obcemi.¹⁵⁶ „Tato úprava byla zrušena až článkem I. zákona č. 501/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím správního řádu.“¹⁵⁷ Došlo k vypuštění § 66d a 66e a § 66c byl nahrazen textem novým.

V oblasti subordinačních veřejnoprávních smluv bychom mohli zmínit úpravu podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, jenž se týká vytváření chráněného pracovního místa nebo dílny a dále pak při uzavírání smluv o ochranných podmínkách podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“).¹⁵⁸

První obecná a komplexní úprava veřejnoprávních smluv byla vytvořena až zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád s účinností od 1. 1. 2006.

¹⁵² RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v teorii a praxi. *Veřejná správa*. 2006, č. 33

¹⁵³ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 156

¹⁵⁴ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 6

¹⁵⁵ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 264

¹⁵⁶ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html>

¹⁵⁷ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 6

¹⁵⁸ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 342

3.3 Použití jiných částí správního řádu nebo občanského zákoníku

Na veřejnoprávní smlouvy se použijí obdobně¹⁵⁹ ustanovení první části správního řádu, kde jsou zakotveny základní zásady činnosti správních orgánů, a přiměřeně¹⁶⁰ ustanovení druhé části správního řádu. Část druhá správního řádu bude použita zejména pro rozhodování o změně, zrušení, dále ve věcech sporů z veřejnoprávních smluv a také při získávání souhlasu k uzavření veřejnoprávní smlouvy, je-li ho potřeba. Obdobně se použijí i ustanovení o přezkumném řízení a též ustanovení § 146 - řízení o výběru žádosti.¹⁶¹ Pro oblast sporů se u veřejnoprávních smluv uplatňuje ustanovení § 141 správního řádu, kde je upraveno obecně sporné řízení, o kterém je blíže pojednáno v jiné kapitole.

Na režim veřejnoprávních smluv se vztahují i ustanovení občanského zákoníku a tyto ustanovení se pak použijí přiměřeně, nevylučuje-li to povaha věci a účel veřejnoprávních smluv. Výslovně správní řád vylučuje ustanovení o neplatnosti právních jednání a relativní neúčinnosti, ustanovení o odstoupení od smlouvy a odstupném, ustanovení o změně v osobě dlužníka nebo věřitele, nejde-li o právní nástupnictví, ustanovení o postoupení smlouvy a o poukázce a ustanovení o započtení.¹⁶²

Pro institut veřejnoprávních smluv je důležité i přechodné ustanovení § 182 odst. 2 správního řádu, jenž je klasickým vyjádřením nepravé retroaktivity.¹⁶³ Je zde upraveno, že veřejnoprávní smlouvy vzniklé před dnem nabytí účinnosti správního řádu se řídí ustanoveními správního řádu. Avšak vznik veřejnoprávních smluv a nároky z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti správního řádu jsou posuzovány podle předchozích (dosavadních) právních předpisů, účinných v době vzniku právního vztahu.¹⁶⁴

Právní úprava veřejnoprávních smluv je obsažena v celé řadě dalších právních předpisů, které jsou ke správnímu řádu v pozici *lex specialis*.¹⁶⁵ Musíme tedy respektovat zásadu *lex specialis derogat legi generali*, kdy bude mít zvláštní úprava přednost před úpravou obecnou.

¹⁵⁹ = jiná ustanovení mají být použita obdobně a budou se na vymezené právní vztahy vztahovat v plném rozsahu

¹⁶⁰ = jiná ustanovení mají být použita přiměřeně, nebudou použita v plném rozsahu ale volnější vazbou

¹⁶¹ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html>

¹⁶² Ustanovení § 170 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁶³ Závěr č. 16 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005

¹⁶⁴ Ustanovení § 182 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁶⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2013, čj. 7 Afs 98/2013 – 22

Preisler konstatuje, že zvolené aplikační kritérium v ustanovení § 170 nepřispívá k právní jistotě.¹⁶⁶

3.4 Souhlas třetích osob

S veřejnoprávními smlouvami, které se přímo dotýkají práv nebo povinností třetí osoby (osob), resp. dotčených osob, musí tyto osoby souhlasit.¹⁶⁷ Veřejnoprávní smlouvy nabývají účinnosti výslovným písemným souhlasem této osoby, pokud je dotčených osob více, tak je rozhodující souhlas poslední dotčené osoby. Nelze ho nijak nahradit. Pokud souhlas není získán, veřejnoprávní smlouvu uzavřít nelze. Bez souhlasu těchto osob veřejnoprávní smlouva nenabude účinnosti.¹⁶⁸ Není-li souhlas třetích osob získán, správní orgán může vydat rozhodnutí ve standardním správním řízení namísto veřejnoprávní smlouvy, kde je možnost využít podkladů získaných při přípravě veřejnoprávní smlouvy a účastníci správního řízení zde mohou uplatňovat svá procesní práva.¹⁶⁹

Ustanovení souhlasu třetích osob má za cíl zabránit zneužívání veřejnoprávních smluv k obcházení zájmů dotčených osob, jinými slovy, aby nedocházelo k účelovému omezování procesních práv tím, že se obejde proces standardního správního řízení.¹⁷⁰

Jestliže před uzavřením veřejnoprávní smlouvy probíhalo správní řízení, veřejnoprávní smlouva nabude účinnosti souhlasem posledního z účastníků daného správního řízení.¹⁷¹

Konstatujeme, že není předepsáno, kdy má být tento souhlas získán, tedy není stanoveno, že musí být obstarán ve fázi před podpisem, či po podpisu dané veřejnoprávní smlouvy, tudíž tato záležitost je plně na účastnících veřejnoprávní smlouvy.¹⁷²

Existuje-li osoba, jejíž souhlas měl být vyžádán, prostředkem k ochraně práv takovýchto dotčených osob je žádost podle § 142 odst. 1 správního řádu. Není namístě, aby

¹⁶⁶ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html>

¹⁶⁷ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 610-611

¹⁶⁸ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁶⁹ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 275

¹⁷⁰ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 275

¹⁷¹ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 275

¹⁷² PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 426 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

dotčená osoba vyvolávala sporné řízení ohledně závazků, které plynou z veřejnoprávní smlouvy, neboť veřejnoprávní smlouva nemá žádné účinky a tudíž z ní neplynou žádné závazky.¹⁷³ „Za takový prostředek nelze považovat ani podnět k přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy dle § 165 odst. 1 správního řádu, a to především proto, že se jedná o postup prováděný výlučně z úřední povinnosti. Nikdo tedy nemá právní nárok na to, aby byl skutečně soulad veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy na základě tohoto ustanovení přezkoumán.“¹⁷⁴

¹⁷³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2014, čj. 7 As 100/2014 - 52

¹⁷⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2014, čj. 7 As 100/2014 - 52

4 Druhy veřejnoprávních smluv

Typologie veřejnoprávních smluv podle obecné právní úpravy obsažené ve správním řádu, v závislosti na tom, kdo reprezentuje smluvní stranu, je následující (zmíněnou terminologii správní řád výslovně nezavádí, je však uznávaná teorií správního práva):¹⁷⁵

- koordinační veřejnoprávní smlouvy, které jsou uzavírány mezi subjekty veřejné správy a upraveny v ustanovení § 160 správního řádu,
- subordinační veřejnoprávní smlouvy (ustanovení § 161 správního řádu) uzavírají subjekty veřejné správy s fyzickou nebo právnickou osobou čili s adresátem veřejné správy,
- smlouvy mezi účastníky (§ 162 správního řádu) - uzavírané subjekty soukromého práva, tedy subjekty neveřejné správy.¹⁷⁶ Tento druh není právní teorií zcela akceptován, proto se v teorii někdy setkáme jen s předchozími dvěma typy.¹⁷⁷ Tradičně se veřejnoprávní smlouvy dělí jen na smlouvy koordinační a subordinační.¹⁷⁸

Teorie rozlišuje veřejnoprávní smlouvy v užším a širším pojetí. V užším smyslu za veřejnoprávní smlouvy považujeme ty, kde alespoň jednou smluvní stranou je subjekt veřejné správy (koordinační a subordinační veřejnoprávní smlouvy).^{179,180} Jak uvádí J. Malast, veřejnoprávní prvek je zastoupen v předmětu smlouvy i v subjektu (subjektech). V širším pojetí se mezi smlouvy veřejnoprávní zahrnují také smlouvy, kde smluvními stranami jsou soukromoprávní osoby mezi sebou (smlouvy mezi účastníky).¹⁸¹ V tomto případě je veřejnoprávní obsah zastoupen v předmětu smlouvy.¹⁸²

¹⁷⁵ JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

¹⁷⁶ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 341 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁷⁷ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 8 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁷⁸ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁷⁹ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 343

¹⁸⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. října 2011, čj. 7 Afs 99/2011 - 73

¹⁸¹ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 341

¹⁸² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. října 2011, čj. 7 Afs 99/2011 - 73

Správní řád vymezuje základní druhy veřejnoprávních smluv v ustanovení § 160 až § 162.¹⁸³ Druhy upravené správním řádem nelze považovat za výlučné,¹⁸⁴ neboť jak potvrzuje judikatura a také závěry poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu, není vyloučeno, aby k druhům výslovně předpokládaných správním řádem, zvláštní zákon upravoval další tzv. zvláštní typy veřejnoprávních smluv,^{185,186} se kterými správní řád nepočítá. Na veřejnoprávní smlouvy sui generis budou aplikována obecná ustanovení o veřejnoprávních smlouvách,¹⁸⁷ ve smyslu toho, že správní řád se použije v případě, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.¹⁸⁸

4.1 Koordinační veřejnoprávní smlouvy

První základní skupinou veřejnoprávních smluv, předpokládanou správním řádem, jsou koordinační veřejnoprávní smlouvy. Smluvními stranami jsou jen subjekty veřejné správy, jejichž úkonem dochází k zakládání, změně či zrušení vztahů v oblasti veřejného práva. Uzavírají je za účelem plnění svých úkolů. Těmito subjekty jsou: stát, veřejnoprávní korporace, jiné právnické osoby zřízené zákonem a právnické a fyzické osoby, pokud vykonávají svěřenou působnost v oblasti veřejné správy.¹⁸⁹ Právnickými a fyzickými osobami, které vykonávají zákonem nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy rozumíme stráž přírody, rybářskou, mysliveckou a lesní stráž, stanice technické kontroly a další. Jinými právnickými osobami zřízenými zákonem jsou například zdravotní pojišťovny a státní fondy.¹⁹⁰ Veřejnoprávní smlouvy uzavírají vždy takové subjekty veřejné správy, které mají právní subjektivitu, nikoli správní orgány, které vlastní právní subjektivitu nemají, výjimku reprezentuje ustanovení § 160 odst. 3 správního řádu, ale v tomto případě se o veřejnoprávní smlouvy nejedná,¹⁹¹ o tzv. kvazikoordinačních smlouvách bude pojednáno dále. „*Tzn., že v případech veřejnoprávních smluv uzavíraných státem nebo veřejnoprávními korporacemi je smluvní stranou vždy sám stát, nebo příslušný kraj či obec, i*

¹⁸³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2013, čj. 7 Afs 98/2013 – 22

¹⁸⁴ Závěr č. 107 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 12. 2011

¹⁸⁵ Závěr č. 16 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005

¹⁸⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2013, čj. 9 Afs 38/2013 - 53

¹⁸⁷ Závěr č. 107 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 12. 2011

¹⁸⁸ Ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu

¹⁸⁹ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁹⁰ JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb. (příručka)*. Praha: Institut pro místní správu, 2005. s. 92 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁹¹ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 581

*když jejich jménem v daných smluvních vztazích vystupuje a jedná příslušný správní orgán.*¹⁹²

Ne všechny smlouvy uzavírané mezi subjekty veřejné správy, jsou smlouvy veřejnoprávní, tyto subjekty mohou uzavírat i ryze soukromoprávní smlouvy.¹⁹³

Koordinační veřejnoprávní smlouvy je možné uzavírat v oblasti výkonu státní správy jen za předpokladu, že tak stanoví zvláštní zákon a jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu, který posuzuje veřejnoprávní smlouvu z hlediska veřejného zájmu a jejího souladu právními předpisy.¹⁹⁴ Souhlas nadřízeného správního orgánu je vydáván formou rozhodnutí ve správním řízení.¹⁹⁵ K uzavření koordinační veřejnoprávní smlouvy dojde nabytím právní moci rozhodnutí o udělení souhlasu.¹⁹⁶ Nadřízeným správním orgánem fyzické nebo právnické osoby, která vykonává státní správu, je orgán, který je stanoven zvláštním zákonem a pokud tento orgán není stanoven, je jím ten orgán, který tuto osobu pověřil výkonem státní správy.¹⁹⁷ V samostatné působnosti není souhlas nadřízeného orgánu vyžadován, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.¹⁹⁸ Zvláštním zákonem je například zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen „zákon o obecní policii“), ve znění pozdějším, který upravuje veřejnoprávní smlouvu o výkonu úkolů obecní policie na území další obce, kde právě souhlas nadřízeného orgánu, v tomto případě krajského úřadu, je vyžadován.¹⁹⁹ Též veřejnoprávní smlouvy v samostatné působnosti lze uzavřít pouze tehdy, stanoví-li tak zvláštní zákon.²⁰⁰

Od koordinačních veřejnoprávních smluv odlišujeme tzv. kvazikoordinační veřejnoprávní smlouvy, v případě těchto dohod se o veřejnoprávní smlouvy vůbec nejedná.

¹⁹² PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 412-413 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁹³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 240 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁹⁴ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 159

¹⁹⁵ Závěr č. 52 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 12. 2006

¹⁹⁶ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 159

¹⁹⁷ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 333 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

¹⁹⁸ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 159

¹⁹⁹ RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v naší právní úpravě. *Veřejná správa*. 2011, č. 4. s. 20-22

²⁰⁰ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 334 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Jsou to smlouvy svým charakterem obdobné veřejnoprávním.²⁰¹ Mohou je využít správní orgány, které jsou organizačními složkami státu ve vzájemných vztazích nebo ve vztazích s jinými orgány veřejné moci, popřípadě s jinými organizačními složkami státu. Tyto orgány pak mohou využít ustanovení o veřejnoprávních smlouvách obdobně.²⁰² Uzavírají je orgány bez vlastní právní subjektivity a mají možnost je uzavírat bez zákonného zmocnění.²⁰³ V případě vzniklého sporu z těchto tzv. kvazikoordinačních veřejnoprávních smluv, jej řeší společně nadřízený správní orgán smluvním stranám, pokud by takový orgán nebyl, řešily by jej ve vzájemné dohodě ústřední správní úřady nadřízené těmto správním orgánům.²⁰⁴ U těchto dohod má tedy v případě řešení sporů aplikační přednost ustanovení § 160 odst. 4 před ustanovením § 169.²⁰⁵

Koordinační veřejnoprávní smlouvy se nachází zejména v rámci územní správy, a to v rámci samostatné i přenesené působnosti. Dávají tak možnost obcím přenášet část své přenesené působnosti na jiné obce. V tomto případě jde fakticky o změnu působnosti, jak věcnou, tak i místní, po dobu trvání veřejnoprávní smlouvy.²⁰⁶ Kraje mají možnost uzavírání veřejnoprávních smluv omezenější. Přichází v úvahu jen smlouva o spolupráci mezi kraji uzavřená ke splnění konkrétního účelu a smlouva o spolupráci s územními samosprávnými celky jiných států.²⁰⁷ V oblasti přenesené působnosti veřejnoprávní smlouvy nemohou uzavírat vůbec.²⁰⁸

Podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, je možné veřejnoprávní smlouvu uzavřít o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního

²⁰¹ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 585 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁰² Ustanovení § 160 odst. 3 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁰³ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 585 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁰⁴ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 586 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁰⁵ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 585

²⁰⁶ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 155-156 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁰⁷ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 583 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁰⁸ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 158

úkolů, dále smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí a smlouva o spolupráci s územními samosprávnými celky jiných států.²⁰⁹

„Koordinační veřejnoprávní smlouvy zajišťují efektivitu výkonu veřejné správy na bázi smluvní spolupráce správních orgánů.“²¹⁰ Mohou se týkat jen těch úkolů, které jim byly svěřeny zákonem, nebo na jeho základě a k zajištění těchto úkolů na úseku veřejné správy.²¹¹

Za veřejnoprávní smlouvy koordinační můžeme označit následující, některé jsou výslovně za veřejnoprávní smlouvy označeny, u jiných můžeme jejich veřejnoprávní povahu dovodit.²¹²

- veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti obcí, např. přenos výkonu přestupkové agendy,
- veřejnoprávní smlouvy o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- veřejnoprávní smlouvy o provozování elektronické podatelny,
- veřejnoprávní smlouvy o výkonu působnosti stavebního úřadu,
- veřejnoprávní smlouvy o výkonu části působnosti úřadu územního plánování,
- veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností,
- veřejnoprávní smlouvy týkající se plnění úkolů obecní policie,
- veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí strážníků obecní policie,
- dohody o sloučení obcí,
- dohody o připojení obce k jiné obci,
- dohody o změně hranic obcí,
- smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- dohody o zpracování společného plánu odpadového hospodářství původce odpadů,
- smlouvy o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti,
- dohody o vytvoření společného školského obvodu spádové školy,
- smlouvy o spolupráci mezi kraji ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti.

²⁰⁹ RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v naší právní úpravě. *Veřejná správa*. 2011, č. 4. s. 20-22

²¹⁰ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

²¹¹ MATES, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy podle obecního zřízení. *Právní fórum*. 2006, č. 7. s. 257-262 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²¹² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 241

Smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny se také řadí mezi koordinační veřejnoprávní smlouvy, ovšem za předpokladu, že by ji uzavřel kraj či obec, případně jimi zřízená právnická osoba. Dalším druhem koordinační veřejnoprávní smlouvy je dohoda o zřízení tzv. pověřeného kontaktního místa mezi Úřadem práce a kontaktním místem veřejné správy, jehož prostřednictvím lze činit vůči Úřadu práce různé úkony. Dohoda o stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (Policie ČR a obec) má také rysy koordinační veřejnoprávní smlouvy.²¹³ „*Hraniční charakter má dohoda vlastníků provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací anebo jejich části sloužících veřejné potřebě, pokud by byla uzavřena mezi obcemi.*“²¹⁴

4.2 Subordinační veřejnoprávní smlouvy

Subordinační veřejnoprávní smlouvy představují druhý typ veřejnoprávních smluv správním řádem předpokládaných. Jedná se o veřejnoprávní smlouvy uzavírané mezi subjektem veřejné správy a adresátem veřejnosprávního působení, čili právnickými a fyzickými osobami.

Správní orgány je uzavírají s osobami, které by byly hlavními účastníky podle § 27 odst. 1 správního řádu, kdyby probíhalo řízení podle části druhé správního řádu, a to i namísto vydání rozhodnutí.²¹⁵ „*Dohodou se tak upravují věci, které by jinak musely být řešeny vrchnostensky.*“²¹⁶ Uzavření veřejnoprávních smluv subordinačních musí stejně jako koordinační veřejnoprávní smlouvy umožňovat zvláštní zákon.²¹⁷ Další podmínkou je písemný souhlas ostatních osob, které by byly účastníky správního řízení podle ustanovení § 27 odst. 2 a odstavce třetího správního řádu, kdyby správní řízení probíhalo. To znamená osoby, které mohou být dotčeny na svých právech nebo povinnostech a také to mohou být osoby, o nichž to stanoví zvláštní zákon. Postupuje se přitom podle institutu souhlasu třetích osob.²¹⁸ Smlouvy nabývají účinnosti tímto souhlasem. V případě, že by souhlas s

²¹³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 241-246 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²¹⁴ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 246 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²¹⁵ Ustanovení § 161 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²¹⁶ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 247 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²¹⁷ JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb. (příručka)*. Praha: Institut pro místní správu, 2005. s. 92

²¹⁸ Ustanovení § 161 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

veřejnoprávní smlouvou udělen nebyl, správní orgán využije podkladů získaných při přípravě subordinační veřejnoprávní smlouvy a může vydat rozhodnutí ve správním řízení.²¹⁹

Subordinační veřejnoprávní smlouvy lze uzavřít i po zahájení správního řízení, a to na návrh jedné ze smluvních stran - správního orgánu či účastníka. Po uzavření veřejnoprávní smlouvy, správní orgán řízení usnesením zastaví.²²⁰

Výše jsme zmiňovali fakt, že veřejnoprávní smlouvy koordinační uzavírají vždy subjekty veřejné správy, které mají právní subjektivitu, zde se uplatňuje totéž.

Pro uzavření subordinační veřejnoprávní smlouvy správní orgán nepotřebuje souhlasu nadřízeného orgánu, ve kterém by umožňoval uzavření subordinační veřejnoprávní smlouvy, jako je tomu u koordinačních veřejnoprávních smluv.²²¹

Subordinace představuje jakousi moderaci obsahu závazku. V případě nedodržení povinností v rámci veřejnoprávní smlouvy, ji může správní orgán nahradit klasickým správním aktem.²²² Subordinace neznamená nerovné postavení smluvních stran v tom smyslu, že by správní orgán něco autoritativně nařizoval ostatním smluvním stranám.²²³

Upravuje-li subordinační veřejnoprávní smlouva práva a povinnosti k věci, nikoliv práva a povinnosti spjatá výhradně s konkrétní osobou, přechází tato práva a povinnosti na právního nástupce. Jinak by docházelo k nedůvodnému rozdílu v postavení účastníka správního řízení a smluvní strany veřejnoprávní smlouvy.²²⁴

Cílem smlouvy je plnění veřejnosprávních úkolů ve veřejném zájmu.²²⁵ Prostřednictvím veřejnoprávních smluv subordinačních dochází k většímu zapojení adresátů

²¹⁹ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 267

²²⁰ JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2016 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

²²¹ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 415

²²² JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 588 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²²³ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 267 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²²⁴ Závěr č. 95 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 6. 2010

²²⁵ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 8 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

na plnění úkolů veřejné správy. Nebo jak uvádí Hálová mohou posilovat vědomí sounáležitosti adresátů s veřejnou správou.²²⁶

Dle D. Hendrycha mezi subordinační veřejnoprávní smlouvy můžeme řadit jakési 3 skupiny těchto smluv.²²⁷

1. První skupinu subordinačních smluv tvoří takové smlouvy, které jsou za subordinační veřejnoprávní smlouvy přímo označené. Jsou uzavírané místo individuálních správních aktů. „*Je věcí volby, zda přistoupit k vydání správního aktu, nebo uzavření veřejnoprávní smlouvy.*”²²⁸ Do této skupiny spadají:

- veřejnoprávní smlouvy nahrazující některá územní rozhodnutí,
- veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení,
- autorizační veřejnoprávní smlouvy, kdy se soukromoprávní osoby podílejí na plnění úkolů státní správy,
 - veřejnoprávní smlouvy o pověření uznané klasifikační společnosti výkonem státní správy na úseku námořní plavby,
 - veřejnoprávní smlouvy k zajištění výkonu státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení,
 - veřejnoprávní smlouvy o posuzování shody pyrotechnických výrobků,
 - veřejnoprávní smlouvy o oprávnění vydávat osvědčení o původu bioproduktů, biopotravin nebo tzv. ostatních bioproduktů a provádět kontroly a některé další odborné úkony,
 - veřejnoprávní smlouvy o provádění kontroly přesnosti, úplnosti a pravdivosti údajů týkajících se splnění kritérií udržitelnosti biomasy určené k výrobě biopaliv,
 - veřejnoprávní smlouvy o provádění dílčích zkušebních úkonů v řízení o uznání osiva nebo sadby.²²⁹

2. Do druhé skupiny řadíme takové veřejnoprávní smlouvy, které jsou, či byly výslovně považovány za veřejnoprávní smlouvy soudní nebo správní praxí:

²²⁶ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

²²⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 247 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²²⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 248 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²²⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 247-251 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

- dohody na podporu zaměstnanosti, které dále dělíme na:
 - dohody o zabezpečení pracovní rehabilitace a dohody o zabezpečení poradenství,
 - dohody o přípravě k práci,
 - dohody o vytvoření chráněného pracovního místa a dohody o vytvoření chráněné pracovní dílny,
 - dohody o rekvalifikaci,
 - dohody o vytváření veřejně prospěšných prací a dohody o vytváření společensky účelných pracovních míst,
 - dohody o poskytnutí příspěvků v rámci aktivní politiky zaměstnanosti,
 - dohody o poskytnutí hmotné podpory na vytváření nových pracovních míst a dohody o poskytnutí hmotné podpory rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců,
 - dohody o sdíleném zprostředkování zaměstnání,
- zvláštní smluvní ochrana přírody - smlouva o prohlášení památného stromu (ostatní smlouvy týkající se ochrany přírody jsou zvláštním smluvním typem veřejnoprávních smluv, protože nenahrazují správní akt, ale nařízení),
- smlouvy o pověření právnické osoby stanovenými činnostmi souvisejícími se specializačním vzděláváním lékařů nebo některých nelékařských zdravotnických pracovníků,
- smluvní závazky veřejné služby v dopravě (zde se jednalo o veřejnoprávní smlouvy podle právní úpravy s účinností do 30. 6. 2010).²³⁰

3. Do třetí skupiny zařazujeme veřejnoprávní smlouvy, jejichž veřejnoprávní povahu lze dokládat doktrinálně: „*U dalších úkonů je třeba podotknout, že jejich chápání je ještě méně vyhraněné. Veřejnoprávní prvek, který je v nich obsažen, je evidentní, je ovšem otázkou, nakolik profiluje samotnou povahu smlouvy:*“²³¹

- dohody o realizaci programů snižování emisí látek znečišťujících ovzduší (od 1. 9. 2012 nabyl účinnosti zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, jenž nahrazuje dřívější zákon, podle kterého docházelo k těmto dohodám),
- dohoda o zařazení do aktivní zálohy.²³²

²³⁰ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 251-256 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²³¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 256 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²³² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 256 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Určité rysy subordinačních veřejnoprávních smluv mají i smlouvy a dohody s obcí v oblasti nakládání s odpady, nebo dohody mezi zřizovatelem zařízení pro výkon pěstounské péče (obec) a pěstounem. Dále jimi mohou být smlouvy o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí z veřejných prostředků právnickým nebo fyzickým osobám.²³³ Na podporu těchto tvrzení rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 Afs 116/2013 - 52 uvádí, že dohoda o poskytnutí dotace je veřejnoprávní smlouvu uzavřenou podle § 11 odst. 4 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů.²³⁴

Dále můžeme uvést smlouvy koncesního typu, které jsou svou povahou blízké veřejnoprávním smlouvám autorizačním.²³⁵

Dohoda o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů²³⁶ podle ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči je podle svého obsahu a charakteru smluvních stran také veřejnoprávní smlouvou subordinační.²³⁷

Ne však každá smlouva, kterou uzavře správní orgán s adresáty veřejné správy, musí být subordinační veřejnoprávní smlouvou. Například smlouva o poskytnutí sociální služby je smlouvou soukromoprávní.²³⁸

4.3 Smlouvy mezi účastníky

Posledním druhem veřejnoprávních smluv, výslovně předpokládaných správním řádem, jsou smlouvy mezi účastníky. Jsou označovány také jako veřejnoprávní smlouvy o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv či veřejných subjektivních povinností mezi účastníky.²³⁹ Uzavírají je soukromoprávní subjekty, tedy fyzické a právnické osoby. Výjimku tvoří situace, kde byl účastníkem řízení správní orgán. Jedná se o

²³³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 257 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²³⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. února 2014, čj. 1 Afs 116/2013 – 52 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²³⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 257

²³⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. března 2017, čj. 1 As 292/2016 - 28

²³⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. listopadu 2011, čj. 7 Afs 99/2011 - 73

²³⁸ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 588-589 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²³⁹ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 335 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

veřejnoprávní smlouvy v takzvaném širším pojetí - veřejnoprávní obsah z nich dělá veřejnoprávní smlouvy.²⁴⁰

Uzavřít tuto veřejnoprávní smlouvu o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv nebo povinností mohou ti, kdo by byli účastníky podle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu (účastníci hlavní), kdyby probíhalo řízení podle části druhé správního řádu nebo již probíhá.²⁴¹

V. Sládeček k tomuto druhu veřejnoprávních smluv zmiňuje, že smluvní strany by mohli být hypotetickými účastníky správního řízení, ale zdůrazňuje, že málokdy půjde o účastníky daného řízení, jenž by své účastenství nahradili veřejnoprávní smlouvou, proto se ve většině případů nebude jednat o veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky, ale o veřejnoprávní smlouvy uzavírané v zákonem předvídaných situacích mezi soukromými osobami, jejichž cílem bude zejména plnění úkolů v oblasti veřejné správy.²⁴²

Předmětem smluv mezi účastníky je převod veřejných subjektivních práv nebo subjektivních povinností či způsob výkonu veřejných subjektivních práv či povinností mezi účastníky.²⁴³

K platnému uzavření smlouvy mezi účastníky je potřeba souhlasu správního orgánu, který posuzuje její soulad s právními předpisy a veřejným zájmem.²⁴⁴ Veřejnoprávní smlouva je uzavřena dnem, kdy dojde k nabytí právní moci souhlasu, který je udělován formou rozhodnutí, proti kterému se lze odvolat.²⁴⁵ Souhlas je dán také tehdy, kdy správní orgán k veřejnoprávní smlouvě přistoupí jako další smluvní strana. Přistoupení se pak pokládá za souhlas k uzavření takovéto smlouvy.²⁴⁶ To platí jako nevyvratitelná právní domněnka. K veřejnoprávní smlouvě může správní orgán přistoupit jen tehdy, bude-li na uzavření této

²⁴⁰ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 592 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁴¹ Ustanovení § 162 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁴² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 180

²⁴³ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 336

²⁴⁴ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 268

²⁴⁵ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 417 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁴⁶ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 268

smlouvy veřejný zájem.²⁴⁷ Příslušným správním orgánem k udělení souhlasu, je ten, který by byl příslušný ke správnímu řízení v dané věci, pokud by se řízení vedlo.

Veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky, které se týkají převodu nebo způsobu výkonu práv či povinností je možné uzavřít tehdy, nevyklučuje-li to povaha věci nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.²⁴⁸ Vyloučeno je to například v případech, kdy je právo pevně spojeno s určitou věcí či osobou.²⁴⁹

Otázka převoditelnosti veřejných práv a veřejných povinností je záležitostí, která je v teorii správního práva předmětem diskusí.²⁵⁰ Ačkoliv se úprava smluv mezi účastníky jeví jako vskutku jasná, vyskytuje se stále otázka, zda je k uzavření tohoto druhu veřejnoprávních smluv potřeba zákonného zmocnění,²⁵¹ obsaženého ve zvláštních zákonech. Správní řád tento požadavek výslovně nestanoví, na rozdíl od subordinačních a některých koordinačních veřejnoprávních smluv. Ustanovení nestanoví-li zvláštní zákon jinak, by nasvědčovalo tomu, že zákonného zmocnění potřeba není.²⁵² § 162 správního řádu je vnímán jako paragraf zmocňovací, kde není potřeba zvláštního zákonného zmocnění, na jehož základě by byla stanovena možnost uzavření. Jsou však i opačné názory²⁵³ a jednotný názor dodnes nenalezneme.²⁵⁴

Tento typ není právní teorií zcela akceptován. Někdy bývá teorií řazen mezi subordinační veřejnoprávní smlouvy. Cíl v uzavření takové veřejnoprávní smlouvy můžeme spatřovat v jakési „výměně“ složitého správního řízení za dohodu stran se souhlasem správního orgánu.²⁵⁵

V pozitivním právu je smlouvou mezi účastníky definována jen smlouva o převedení práv a povinností z regulačního plánu vydaného na žádost. Úprava se této veřejnoprávní

²⁴⁷ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 336

²⁴⁸ Ustanovení § 162 odst. 1 správního řádu

²⁴⁹ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 268

²⁵⁰ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

²⁵¹ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 362 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁵² HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

²⁵³ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 361-362

²⁵⁴ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 362

²⁵⁵ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 593 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

smlouvy se nachází v ustanovení § 69 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“).²⁵⁶

Dále to mohou být například veřejnoprávní smlouvy k zajištění plnění povinností vyplývajících z požárně právních předpisů jinou než implicitně povinnou osobou, například provozovatelem prostoru užívaného k podnikatelské činnosti. Za tento druh veřejnoprávní smlouvy můžeme považovat i smlouvu mezi držitelem práva k dobývacímu prostoru a další osobou o převedení tohoto oprávnění a také možnost oprávněného umožnit jinému výkon svého povolení k nakládání s vodami.²⁵⁷

4.4 Zvláštní typy veřejnoprávních smluv

Jak se uvádí v úvodu kapitoly 4, existují zvláštní typy veřejnoprávních smluv upravené zvláštními zákony, které nelze bez výhrad přiřadit k žádnému druhu veřejnoprávních smluv předpokládaných správním řádem. Tyto smlouvy nejsou typově upraveny ve správním řádu. Teorie některé tyto zvláštní typy řadí mezi subordinační veřejnoprávní smlouvy.²⁵⁸ Jak uvádí P. Kolman, jde o takové veřejnoprávní smlouvy, které stojí jakoby parciálně mimo správní řád, které spadají pod ustanovení § 159 správního řádu, ale nikoliv pod ustanovení § 160 až 162 správního řádu.²⁵⁹

Na tyto zvláštní typy se aplikují obecná ustanovení správního řádu o veřejnoprávních smlouvách, ale vždy bude mít před těmito ustanoveními přednost úprava zvláštní a ve zbytku se pak použije správní řád, tedy úprava obecná.²⁶⁰ Rozhodování sporů podle ustanovení § 141 správního řádu se bude vztahovat i na veřejnoprávní smlouvy, se kterými správní řád nepočítá.²⁶¹

Zvláštním smluvním typem veřejnoprávní smlouvy, je smlouva uzavíraná podle § 2 písm. g) zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznání odborné způsobilosti a

²⁵⁶ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 260 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁵⁷ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 343 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁵⁸ JEMELKA, Luboš. *Veřejnoprávní smlouvy. CI Consult & Research*. [online]. 2011-2016 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁵⁹ KOLMAN, Petr. *Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. Právo*. 2009, č. 2. s. 7

²⁶⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2013, čj. 9 Afs 38/2013 - 53 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁶¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2013, čj. 7 Afs 98/2013 - 22

specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta. Tudíž se na ni aplikují obecná ustanovení správního řádu o veřejnoprávních smlouvách. Na základě takové smlouvy jde o výkon působnosti v oblasti výkonu veřejné správy. Nejedná se však o smlouvu mezi účastníky. A nejde ani o veřejnoprávní smlouvu podle § 161. Pokud by se mělo jednat o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 (koordinační veřejnoprávní smlouva), tak musí jít o plnění úkolů, které existují na základě svěřené působnosti, nikoliv však o nově zakládající působnosti. V případě, že by jedním ze subjektů byla veřejná vysoká škola, nejednalo by se o koordinační veřejnoprávní smlouvu.²⁶²

Dále bychom do této skupiny mohli zařadit smlouvy uzavírané podle ustanovení § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny, kromě smlouvy o ochraně památného stromu, která se řadí mezi veřejnoprávní smlouvy subordinační. Jedná se o tzv. zvláštní smluvní ochranu přírody (vyjma výše zmíněného smluvního prohlášení památného stromu), protože v případě neuzavření těchto veřejnoprávních smluv, mohou být nahrazeny vydáním právních předpisů, nikoliv správních rozhodnutí.²⁶³

²⁶² Závěr č. 107 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2.12.2011 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁶³ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 578 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

5 Uzavírání veřejnoprávní smlouvy

Obecná úprava uzavírání veřejnoprávních smluv se nachází v ustanoveních § 163 a § 164 správního řádu, ale mějme na paměti, že zvláštní zákony mohou stanovit některé odlišnosti od úpravy obecné.

O uzavírání veřejnoprávních smluv se nevede správní řízení, v případě že správní řízení bylo již zahájeno, je zde možnost, aby správní řízení skončilo uzavřením veřejnoprávní smlouvy.²⁶⁴ Uzavírání je obdobou právní úpravy uzavírání smluv soukromoprávních v občanském zákoníku,²⁶⁵ platí stejné principy, s tou odlišností, že u veřejnoprávních smluv není dána tak široká smluvní volnost, vykazují větší míru kogentnosti.^{266,267}

5.1 Návrh veřejnoprávní smlouvy

Návrhem na uzavření veřejnoprávní smlouvy se rozumí jednostranný projev vůle, učiněn v písemné podobě, který směřuje k uzavření veřejnoprávní smlouvy. Další podmínkou je, že musí být určen jednomu nebo více určitým subjektům.²⁶⁸ Návrh na uzavření musí být dostatečně určitý. Dostatečně určitý můžeme chápat tak, že obsahuje podstatné náležitosti navrhované veřejnoprávní smlouvy stanovené právním předpisem a také z něj musí vyplývat vůle toho, kdo návrh činí.²⁶⁹ Platí tzv. vázanost návrhem.²⁷⁰

Návrh smlouvy působí od doby, kdy je reálně doručen subjektu, kterému je určen.²⁷¹

Návrh veřejnoprávní smlouvy může být navrhovatelem zrušen jen tehdy, pokud svůj návrh na zrušení doručí osobě, již je určen, dříve, nebo nejpozději současně s návrhem na

²⁶⁴ PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html>

²⁶⁵ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 336-337

²⁶⁶ = nemožnosti smluvních stran se od právní úpravy odchýlit

²⁶⁷ JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

²⁶⁸ Ustanovení § 163 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016.

Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁶⁹ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 337 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁷⁰ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 312 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁷¹ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 337 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

uzavření veřejnoprávní smlouvy. Toto platí i v případě, že byl neodvolatelný.²⁷² Návrh může být stáhnut i tehdy, pokud se na tom strany dohodnou.²⁷³

Na příjemci návrhu veřejnoprávní smlouvy je, zda takovýto návrh od navrhovatele přijme či nikoliv.²⁷⁴ Odmítnutí návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy správním orgánem neznamená nečinnost správního orgánu, tudíž jako ochranu není možné použít nečinností žalobu.²⁷⁵ Judikatura dále uvádí, že odmítnutím návrhu k uzavření veřejnoprávní smlouvy se nezakládá spor z veřejnoprávní smlouvy, neboť tato smlouva ještě nebyla uzavřena. Spor je sporem o práva a povinnosti založené takovou smlouvou.²⁷⁶

Návrh veřejnoprávní smlouvy může učinit správní orgán i vůči neurčitému okruhu subjektů tzv. institutem řízení o výběru žádosti, podle ustanovení § 146 správního řádu, kdy se pro případ veřejnoprávních smluv použije obdobně. Nebo může být neurčitý okruh subjektů vyzván k předložení návrhů veřejnoprávních smluv. Řízení se zahajuje oznámením veřejnou vyhláškou a podmínkou je vyvěšení na úřední desce a zároveň se oznámení vyhlásí nejméně ve dvou hromadných sdělovacích prostředcích běžně dostupných na území republiky.²⁷⁷ Součástí uveřejnění je i stanovená lhůta pro podávání žádostí, nejméně však třicet dnů, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.²⁷⁸

Navrhovatel přestává být vázán svým návrhem:

- uplynutím lhůty, určené pro přijetí, pokud v ní návrh smlouvy nebyl přijat (tzv. marné uplynutí akceptační lhůty),
- pokud nebyla určena lhůta pro přijetí, uplynutím přiměřené doby s přihlédnutím k povaze navrhované veřejnoprávní smlouvy a k rychlosti prostředků, které navrhovatel smlouvy použil pro zaslání návrhu smlouvy,

²⁷² HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 269 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁷³ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 418 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁷⁴ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 419

²⁷⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. března 2017, čj. 1 As 292/2016 - 28

²⁷⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. března 2017, čj. 1 As 292/2016 - 28

²⁷⁷ MATES, Pavel. *Veřejnoprávní smlouvy podle obecního zřízení*. *Právní fórum*. 2006, č. 7. s. 257-262 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁷⁸ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 596 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

- okamžikem, kdy projev o odmítnutí návrhu smlouvy dojde navrhovateli smlouvy.²⁷⁹

Obecná úprava uzavírání veřejnoprávních smluv neobsahuje obligatorní náležitosti smlouvy, předpokládá se, že tyto náležitosti budou předepisovat zvláštní právní předpisy.²⁸⁰

5.2 Uzavření veřejnoprávní smlouvy

Veřejnoprávní smlouva musí být uzavřena písemně, v žádném případě orálně, jak zmiňuje P. Kolman²⁸¹ a podpisy všech smluvních stran musí být na téže listině.²⁸² Jednou listinou rozumíme i pokud listů bude více, a ty budou pevně svázané jako jeden celek.²⁸³ Kdyby nebyla uzavřena písemně, nejednalo by se o neplatnost, ale bylo by třeba postupovat podle ustanovení § 165, který se týká přezkoumávání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy. Toto je však obecná úprava a speciální právní předpis může stanovit některé věci odlišně.²⁸⁴

To, co by bylo za podpisy, by nebylo součástí smlouvy.²⁸⁵ Veřejnoprávní smlouvu není možné uzavřít elektronicky a také²⁸⁶ není možné uplatnit fikci doručení v oblasti uzavírání veřejnoprávních smluv.²⁸⁷

Platí, že veřejnoprávní smlouva je uzavřena okamžikem připojení podpisu poslední smluvní strany, jsou-li všechny smluvní strany veřejnoprávní smlouvy přítomny současně. Jestliže přítomny současně nejsou, pak platí, že veřejnoprávní smlouva je uzavřena

²⁷⁹ Ustanovení § 163 odst. 3 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁸⁰ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 332

²⁸¹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 11

²⁸² HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 270

²⁸³ JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb. (příručka)*. Praha: Institut pro místní správu, 2005. s. 93 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁸⁴ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 597 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁸⁵ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 419 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁸⁶ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 11 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁸⁷ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 12 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

okamžikem, kdy návrh veřejnoprávní smlouvy, který je opatřený podpisy ostatních smluvních stran, dojde straně, jenž je jejím navrhovatelem.²⁸⁸

Sporné je, zda tento souhlas má být získán před podpisem smlouvy, a nebo až po jejím podpisu, kde by se jednalo o jakési dodatečné schválení. Vychází se však z toho, že souhlas je udělován až po podpisech účastníků veřejnoprávní smlouvy.²⁸⁹

Je-li k platnosti veřejnoprávní smlouvy nutný souhlas správního orgánu, je veřejnoprávní smlouva uzavřena dnem, kdy souhlas příslušného správního orgánu nabude právní moci. Povinností správního orgánu je zveřejnění veřejnoprávní smlouvy na své úřední desce, k níž vyslovil souhlas²⁹⁰ (zásada publicity ve veřejné správě). Souhlas je vydáván ve formě správního rozhodnutí.²⁹¹

Co se týká uzavření veřejnoprávní smlouvy, ještě musíme dodat, podle ustanovení § 164 odst. 4 správního řádu, že je-li požadován překlad veřejnoprávní smlouvy správním orgánem, který se týká záležitostí národnostní menšiny, náklady na překlad, za splnění podmínek v ustanovení § 16 odst. 4 správního řádu, uhradí správní orgán.²⁹²

²⁸⁸ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 270

²⁸⁹ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 597-598 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁹⁰ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 270

²⁹¹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 12

²⁹² Ustanovení § 164 odst. 4 správního řádu

6 Přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy

Je-li soukromoprávní smlouva v rozporu se zákonem, uvažujeme o neplatnosti, ale u veřejnoprávních smluv neplatnost nepřipadá v úvahu, vady se řeší prostřednictvím přezkumu zákonnosti.²⁹³ Veřejnoprávní smlouvy požívají presumpci správnosti, stejně jako správní akty.

Přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy je upravena v ustanovení § 165 správního řádu.²⁹⁴

Jak bylo již uvedeno v kapitole Charakteristika veřejnoprávních smluv, veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem. Tudíž nesmí být v rozporu s právními předpisy, jak primární tak i odvozené povahy a dále ani s mezinárodními smlouvami, které jsou součástí našeho právního řádu. Samozřejmě úprava obsažená v mezinárodní smlouvě má přednost před zákonem. Jestliže by veřejnoprávní smlouva byla v rozporu se zákonem a zároveň v souladu s mezinárodní úpravou v témže bodě, pak by takováto smlouva neměla být zrušena pro tento rozpor.²⁹⁵

Není-li v ustanoveních správního řádu, týkajících se přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy, uvedeno jinak, platí pro přezkumné řízení veřejnoprávních smluv obdobně ustanovení o obecném přezkumném řízení v části druhé správního řádu.²⁹⁶ Správní orgán zde není vázán lhůtami v části druhé uvedené pro zahájení řízení a ani pro nejzazší vydání rozhodnutí,²⁹⁷ přesněji lhůtami uvedenými v ustanovení § 96 odst. 1 a v ustanovení § 97 odst. 2 správního řádu. Dále také platí přiměřené použití přezkumného řízení při určení účinků rozhodnutí. Povinností správního orgánu ale nadále zůstává rozhodnout bez zbytečných průtahů.²⁹⁸

²⁹³ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 272

²⁹⁴ VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁹⁵ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 14 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁹⁶ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 340 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁹⁷ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 421 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

²⁹⁸ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 340

Soulad veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy je možné přezkoumat jen ex offo²⁹⁹ a fakticky po celou dobu její platnosti.³⁰⁰ Strana, která není správním orgánem může dát podnět pro přezkoumání, avšak nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy se o důvodu k přezkumu dozvěděla.³⁰¹ Správní orgán by se však měl zabývat i podnětem po uplynutí těchto třiceti dnů.³⁰² Správní orgán je pak povinen tuto osobu informovat též do třiceti dnů, pokud o to požádá, zda existují důvody pro zahájení řízení, či nikoliv a sdělit jí případné důvody. V případě, že by tato osoba byla účastníkem veřejnoprávní smlouvy, správní orgán má povinnost tuto osobu informovat, aniž by o to požádala.³⁰³ Přezkumné řízení může být zahájeno správním orgánem i v případě, že žádný podnět učiněn nebyl, například když správní orgán zjistí rozpor s právními předpisy při své kontrolní činnosti.³⁰⁴

Účastníky řízení o přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy, respektive řízení o jejím zrušení,³⁰⁵ jsou smluvní strany veřejnoprávní smlouvy, která je přezkoumávána a u smluv mezi účastníky také správní orgán, jenž uděloval souhlas k uzavření takovéto veřejnoprávní smlouvy.³⁰⁶

K přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy je příslušné:

- u koordinačních veřejnoprávních smluv Ministerstvo vnitra, krajský úřad, správní orgán společně nadřazen smluvním stranám veřejnoprávní smlouvy, případně ústřední správní úřady nadřízené správním orgánům, které jsou nadřizeny smluvním stranám,
- u subordinačních veřejnoprávních smluv nadřízený správní orgán správnímu orgánu, který je stranou dané veřejnoprávní smlouvy,
- u smluv mezi účastníky nadřízený správní orgán správnímu orgánu, který udělovat souhlas s uzavřením dané smlouvy.³⁰⁷

²⁹⁹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 12

³⁰⁰ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 421

³⁰¹ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 313 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁰² SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 338 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁰³ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 600-601 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁰⁴ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 601

³⁰⁵ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 340

³⁰⁶ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 16 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁰⁷ Ustanovení § 165 odst. 5 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Zjistí-li správní orgán v rámci přezkumného řízení rozpor s právními předpisy, tak obligatorně správním rozhodnutím zruší takovou veřejnoprávní smlouvu, obvykle jako celek. Byla by v rozporu jen některá její ustanovení a z povahy veřejnoprávní smlouvy, z jejího obsahu či okolností, za nichž byla uzavřena, lze tato ustanovení oddělit, zruší jen ta ustanovení, která jsou v rozporu s právními předpisy.³⁰⁸ „...takže některá méně klíčová ustanovení budou moci být zrušitelná a smlouva bude schopná právního života a naopak v téže smlouvě budou ustanovení natolik provázaná se zbylými, že možnost parciálního rušení nebude uplatnitelná.“³⁰⁹

V rámci přezkumného řízení není možné případné vady veřejnoprávní smlouvy měnit.³¹⁰

Je-li veřejnoprávní smlouva zrušena, po právní moci nebo předběžné vykonatelnosti rozhodnutí o zrušení přechází³¹¹ působnost zpět na správní orgán, který byl příslušný tyto úkony činit před uzavřením veřejnoprávní smlouvy, popřípadě na ten, na který příslušnost přešla v důsledku změn okolností.³¹²

Proti rozhodnutí v přezkumném řízení nelze podat odvolání ani rozklad, avšak lze použít mimořádné opravné prostředky a také je možnost přezkoumání soudem.³¹³

Zjistí-li správní orgán v průběhu přezkumného řízení, že veřejnoprávní smlouva není v rozporu s právními předpisy, řízení by zastavil usnesením, které by se jen poznamenalo do spisu.³¹⁴

Obecně platí, že jednou zrušenou veřejnoprávní smlouvu již nelze znovu obnovit.³¹⁵

Zákonnost výpovědi z veřejnoprávních smluv nelze přezkoumat v přezkumném řízení. V této věci by se měl podat návrh na zahájení sporného řízení, kde správní orgán rozhodne,

³⁰⁸ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 338-339 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁰⁹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 14

³¹⁰ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 313

³¹¹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 14

³¹² KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 14 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³¹³ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 16 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³¹⁴ Ustanovení § 97 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³¹⁵ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 602 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

zda byla výpověď z veřejnoprávní smlouvy podána v souladu se zákonem a pozbyla právních účinků, či zda veřejnoprávní smlouva byla podána v rozporu se zákonem a nadále trvá.³¹⁶

Podle závěru poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu docházíme k závěru, že institut přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy slouží zásadně pro odstranění nezákonnosti veřejnoprávní smlouvy, jenž existovala v době jejího uzavření. Není tak možné přezkoumávat veřejnoprávní smlouvu v přezkumném řízení v důsledku změny právní úpravy, kdy smluvní strana nepodala návrh na zrušení příslušné veřejnoprávní smlouvy v důsledku změny právní úpravy.³¹⁷

Ustanovení § 165 odst. 4 správního řádu vytváří ochranu třetích osob,³¹⁸ kde je stanoveno, že případné zrušení veřejnoprávních smluv koordinačních a subordinačních nebo jejich ustanovení nemá vliv na platnost a účinnost úkonů učiněných vůči třetím osobám smluvní stranou při výkonu působnosti převzaté od jiné smluvní strany na základě dané veřejnoprávní smlouvy³¹⁹ „*Jinak řečeno, zrušení takové veřejnoprávní smlouvy nevede k zániku právních vztahů následně na jejím základě vzniklých.*“³²⁰

³¹⁶ Závěr č. 76 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 3. 2009 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³¹⁷ Závěr č. 82 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 22. 6. 2009 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³¹⁸ JEMELKA, Luboš. *Veřejnoprávní smlouvy*. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

³¹⁹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. s. 14

³²⁰ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 339

7 Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy

7.1 Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy

Na základě písemné dohody účastníků veřejnoprávní smlouvy,³²¹ která je projevem jejich shodné svobodné vůle³²² může dojít ke změně obsahu veřejnoprávní smlouvy. Jenž je realizována zejména prostřednictvím dodatků.³²³ Bylo-li k uzavření veřejnoprávní smlouvy potřeba souhlasu třetí osoby či správního orgánu bude ho zapotřebí i ke změně obsahu veřejnoprávní smlouvy.³²⁴ Pro změny veřejnoprávních smluv jsou předepisovány stejné podmínky, jako pro veřejnoprávní smlouvu samotnou.³²⁵

Je-li ke změně vyžadován souhlas správního orgánu, změna nabývá účinnosti okamžikem, kdy dojde k nabytí právní moci souhlasu příslušného správního orgánu. Tento orgán následně zveřejní změněný text veřejnoprávní smlouvy na své úřední desce.³²⁶

7.2 Výpověď

Veřejnoprávní smlouvu je možno vypovědět písemnou formou a jen pokud to bylo ve veřejnoprávní smlouvě smluvními stranami dohodnuto a jestliže byla dohodnuta výpovědní lhůta.³²⁷ Tyto podmínky jsou stanoveny kumulativně. K výpovědi není třeba souhlasu správního orgánu ani tehdy, kde byl k uzavření veřejnoprávní smlouvy potřebný.³²⁸ Není potřeba ani souhlasu třetích osob, který byl nutný k uzavření veřejnoprávní smlouvy,³²⁹ neboť

³²¹ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 273

³²² SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 340

³²³ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 273

³²⁴ Ustanovení § 166 odst. 1 správního řádu

³²⁵ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 423

³²⁶ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 273

³²⁷ Ustanovení § 166 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016.

Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³²⁸ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 424 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická.

Tomáš LOUDA.

³²⁹ JEMELKA, Luboš. *Veřejnoprávní smlouvy*. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2016 [cit. 2015-11-24].

Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy> in VÝRUTOVÁ, Anna.

Veřejnoprávní smlouvy. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

se jedná o jednostranný právní úkon smluvní strany.³³⁰ Veřejnoprávní smlouva pak pozbude platnosti uplynutím výpovědní lhůty, která začíná běžet od doručení druhé smluvní straně.³³¹

Jestliže si smluvní strany možnost výpovědi v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy nestanovily, mohlo by být vypovězení smlouvy připuštěno, pokud by v tomto směru změnilo obsah smlouvy, např. dodatkem veřejnoprávní smlouvy.³³²

Správní orgán nepoužije při doručování výpovědi ze subordinační veřejnoprávní smlouvy ustanovení § 24, tedy části druhé správního řádu (obecná ustanovení o správním řízení). Důvodem je, že postup uzavírání veřejnoprávní smlouvy je hmotněprávní úprava, jakož i celá úprava obecná o veřejnoprávních smlouvách, a tudíž je proti aplikaci procesněprávního ustanovení správního řádu o doručování a též že veřejnoprávní subjekt a adresát vystupují v rovném postavení jako smluvní strany. Naproti tomu, v části druhé správního řádu se jedná typicky o autoritativní rozhodování veřejnoprávního subjektu. Z toho plyne, že v případě použití ustanovení § 24 by došlo k narušení rovného postavení smluvních stran. Je zde však možnost použití ustanovení § 19 správního řádu při uzavírání či výpovědi veřejnoprávních smluv, kde se nachází úprava doručování. Pokud by se jednalo o veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky, tak se ustanovení § 24 nepřipouští vůbec.³³³

7.3 Zrušení veřejnoprávní smlouvy

Jednou z možností jak dojde k zániku veřejnoprávní smlouvy je její zrušení. Dále to může být dohoda o ukončení veřejnoprávní smlouvy, uplynutí doby, na kterou byla sjednána, zrušení v přezkumném řízení a také výpověď.³³⁴ Institut zrušení veřejnoprávní smlouvy se netýká zrušení z důvodu nezákonnosti.³³⁵

Návrh na zrušení již uzavřené veřejnoprávní smlouvy musí být písemný. Může ho podat smluvní strana z pěti taxativně stanovených důvodů, jsou jimi:

³³⁰ Závěr č. 52 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 12. 2006

³³¹ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 423 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³² PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 423 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³³ Závěr č. 119 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 5. 10. 2012 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³⁴ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 608 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³⁵ in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

- bylo-li to ve veřejnoprávní smlouvě dohodnuto,
- změni-li se podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu veřejnoprávní smlouvy, a plnění této smlouvy nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat,
- jestliže se veřejnoprávní smlouva dostala do rozporu s právními předpisy (zejména v případech, kdy dojde ke změně právní úpravy),
- z důvodu ochrany veřejného zájmu,
- jestliže vyšly najevo skutečnosti, které existovaly v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy a nebyly smluvní straně bez jejího zavinění známy, podmínkou však je, že tato strana prokáže, že by s jejich znalostmi veřejnoprávní smlouvu neuzavřela.³³⁶

Pokud s návrhem na zrušení veřejnoprávní smlouvy vysloví souhlas ostatní smluvní strany, veřejnoprávní smlouva zaniká dnem, kdy dojde písemný souhlas straně, která takovýto návrh na zrušení podala (iniciátorovi).³³⁷ Pokud je smluvních stran více, zaniká tehdy, když dojde od poslední smluvní strany.³³⁸

V případě, že bylo třeba k uzavření veřejnoprávní smlouvy souhlasu správního orgánu, tak se tento souhlas vyžaduje i ke zrušení takovéto veřejnoprávní smlouvy, na rozdíl od výpovědi z veřejnoprávní smlouvy, kde souhlasu potřeba není.³³⁹ Taková veřejnoprávní smlouva zaniká dnem právní moci rozhodnutí o udělení souhlasu ke zrušení příslušného správního orgánu.³⁴⁰

Nesouhlasila by některá smluvní strana se zrušením veřejnoprávní smlouvy,³⁴¹ o zrušení může rozhodnout správní orgán příslušný rozhodovat spory z těchto smluv podle § 169 odst. 1. správního řádu.³⁴² Je-li naplněn některý z důvodů, správní orgán zpravidla zruší veřejnoprávní smlouvu svým rozhodnutím, taková veřejnoprávní smlouva zanikne dnem právní moci rozhodnutí správního orgánu o zrušení.³⁴³ Jak uvádí S. Skulová, na zrušení veřejnoprávní smlouvy není právní nárok, neboť § 167 odst. 3 správního řádu správnímu

³³⁶ Ustanovení § 167 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016.

Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³⁷ HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. s. 274 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016.

Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³⁸ Ustanovení § 167 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016.

Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³³⁹ Ustanovení § 167 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016.

Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁴⁰ Závěr č. 52 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 12. 2006

³⁴¹ Ustanovení § 167 odst. 3 správního řádu

³⁴² Ustanovení § 167 odst. 3 správního řádu

³⁴³ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 342

orgánu dává možnost zrušit, nikoliv neuvádí povinnost.³⁴⁴ Proti rozhodnutí správního orgánu o zrušení je možné podat odvolání nebo rozklad a následně je možná ochrana v rámci správního soudnictví.³⁴⁵ Jak se uvádí v komentáři ke správnímu řádu, následným zrušením rozhodnutí o zrušení veřejnoprávní smlouvy by nemohlo dojít k obnově veřejnoprávní smlouvě s ohledem na zásadu právní jistoty.³⁴⁶

8 Závazky z veřejnoprávních smluv

Dojde-li ke sporu v rámci realizace veřejnoprávní smlouvy, postupuje se podle ustanovení § 169 správního řádu ve spojení s ustanovením § 141 správního řádu.³⁴⁷ Ustanovení § 169 vymezuje správní orgány, které jsou příslušné řešit případné spory a v ustanovení § 141 je obsaženo obecné sporné řízení, které se vztahuje i na veřejnoprávní smlouvy. Zvláštní zákony týkající se jednotlivých typů pak mohou stanovit určité odchylky od úpravy obecné nacházející se ve správním řádu.

8.1 Příslušnost při řešení sporů

Je nutné podotknout, že ustanovení § 169 správního řádu stanovuje věcnou příslušnost pouze pro případy veřejnoprávních smluv typově upravených správním řádem.³⁴⁸

Případné spory z veřejnoprávních smluv, které smluvní strany nevyřeší dohodou, rozhodují³⁴⁹ autoritativně, vydáním vrchnostenského správního aktu, který přiznává právo nebo ukládá povinnost případně osvědčující skutečný stav:³⁵⁰

- Ministerstvo vnitra,
- krajský úřad,
- správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám,
- správní orgán nadřízený správnímu orgánu,

³⁴⁴ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 610

³⁴⁵ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. s. 425

³⁴⁶ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 609

³⁴⁷ JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

³⁴⁸ MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Vojenský kaplan jako účastník sporu z veřejnoprávní smlouvy. *Konference Církev a stát*. 2014. s. 14-23.

³⁴⁹ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 343 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁰ JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2016 [cit. 2015-11-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

- správní orgán, který udělil souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy.³⁵¹

Spory z koordinačních veřejnoprávních smluv

Ministerstvo vnitra rozhoduje spor, pokud se jedná o smlouvu koordinační, ve které je alespoň jednou ze smluvních stran kraj nebo zda-li jsou smluvními stranami obce s rozšířenou působností,³⁵² tedy veřejnoprávní smlouvy uzavřené v jejich přenesené působnosti.³⁵³ Povinností Ministerstva vnitra je, že musí daný spor projednat s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným ústředním správním úřadem,³⁵⁴ který by vystupoval jako dotčený orgán.³⁵⁵ Pro Ministerstvo vnitra však názor dotčeného orgánu není závazný.³⁵⁶

Spory týkajících se koordinačních veřejnoprávních smluv, kde smluvními stranami jsou obce, pokud nejsou obcemi s rozšířenou působností, řeší příslušný krajský úřad.³⁵⁷ Tyto spory může převzít Ministerstvo vnitra usnesením.³⁵⁸

Jedná-li se o jakékoliv jiné koordinační smlouvy, spory řeší správní orgán, který je společně nadřazen smluvním stranám veřejnoprávní smlouvy. Pokud není takový správní orgán, řeší spory v dohodě ústřední správní úřady nadřazené správním orgánům, které jsou nadřizeny smluvním stranám.³⁵⁹

³⁵¹ Ustanovení § 169 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵² Ustanovení § 169 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵³ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 613 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁴ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 343 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁵ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 613 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁶ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 614 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁷ Ustanovení § 169 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁸ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 343 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁵⁹ Ustanovení § 169 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Spory ze subordinačních veřejnoprávních smluv

Spory ze subordinačních smluv rozhoduje nadřízený správní orgán správnímu orgánu, jenž je stranou dané veřejnoprávní smlouvy.³⁶⁰

Spory ze smluv mezi účastníky

Pokud se jedná o smlouvu mezi účastníky, tak zde spory rozhoduje správní orgán, který udělil souhlas k jejímu uzavření.³⁶¹

8.2 Sporné řízení

Při řešení sporů z veřejnoprávních smluv se podle ustanovení § 141 správního řádu vede sporné řízení.³⁶² Pro sporná řízení má toto ustanovení obecnou platnost. V případě řešení sporů z veřejnoprávních smluv nelze podat odvolání nebo rozklad proti rozhodnutí vydaného v rámci řešení sporů, což je rozdíl oproti obecné úpravě.³⁶³ Sporné řízení je řízení jednostupňové. Podat odvolání nebo rozklad není možné ani proti výroku o nákladech řízení nebo o nákladech, o kterých je rozhodnuto v samostatném rozhodnutí.³⁶⁴ „*Jde tedy o rozhodnutí konečné, které je pravomocné a vykonatelné dnem oznámení účastníkům řízení (smluvním stranám a popř. též správnímu orgánu, jehož souhlas se vyžaduje k platnému uzavření smlouvy).*“³⁶⁵ Není však vyloučen mimořádný opravný prostředek a dozorčí prostředek, jakými jsou přezkumné řízení a obnova řízení³⁶⁶ a též existuje možnost podat žalobu ke správnímu soudu proti rozhodnutí správního orgánu podle zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním.^{367,368}

Podle ustanovení § 141 správního řádu se postupuje nejen v případě sporů z veřejnoprávních smluv upravených správním řádem v ustanoveních § 160-162 ale také na spory z veřejnoprávních smluv, se kterými správní řád explicitně nepočítá.³⁶⁹ Před správním řádem (obecnou úpravou) by měla přednost zvláštní úprava, teda ten zákon, který zvláštní

³⁶⁰ Ustanovení § 169 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁶¹ Ustanovení § 169 odst. 1 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁶² Závěr č. 140 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2014

³⁶³ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 315

³⁶⁴ Závěr č. 140 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2014

³⁶⁵ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 344 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁶⁶ Závěr č. 140 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2014

³⁶⁷ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 344

³⁶⁸ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 315

³⁶⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 2014, čj. 2 Afs 75/2013 – 55 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

veřejnoprávní smlouvu upravuje, ve zbytku se použije úprava obecná nacházející se ve správním řádu.³⁷⁰

Spor se může týkat námitky porušení některého ustanovení veřejnoprávní smlouvy jedné ze smluvních stran, nesouhlasu s výkladem či samotné neplnění veřejnoprávní smlouvy.

³⁷¹ Sporem může být i otázka účinnosti veřejnoprávní smlouvy, když jedna ze smluvních stran bude tvrdit, že smlouva je či není účinná a ostatní účastník (účastníci) bude tvrdit opak.³⁷² Spor iniciuje strana, která nesouhlasí s některým postupem druhé strany.³⁷³ Sporná řízení jsou tedy zahajována na návrh.³⁷⁴

Účastníky sporného řízení jsou navrhovatel a odpůrce, kteří mají postavení účastníků podle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu. Účastníky mohou být dále osoby, které budou mít postavení účastníků řízení na základě ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu a tyto osoby budou mít na výsledku řízení zájem,³⁷⁵ respektive půjde o ostatní dotčené osoby, mají však velmi omezená práva.³⁷⁶

Sporné řízení může být přerušeno, ale jen tehdy, pokud o to shodně požádá navrhovatel a odpůrce.³⁷⁷ Účastníci sporného řízení mohou uzavřít smír, který je následně podroben schválení správním orgánem, který zkoumá, zda smír neodporuje právním předpisům a veřejného zájmu.³⁷⁸ Vykonatelný smír je podle ustanovení § 104 správního řádu exekucním titulem.³⁷⁹

³⁷⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. září 2014, čj. 2 Afs 74/2013 - 64

³⁷¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. února 2014, čj. 1 Afs 116/2013 – 52 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁷² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2014, čj. 7 As 100/2014 - 52

³⁷³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. února 2014, čj. 1 Afs 116/2013 – 52 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁷⁴ Ustanovení § 141 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁷⁵ Ustanovení § 141 odst. 3 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁷⁶ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 612 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁷⁷ Ustanovení § 141 odst. 5 a § 64 odst. 2 správního řádu in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁷⁸ JEMELKA, Luboš. *Veřejnoprávní smlouvy. CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

³⁷⁹ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 612

9 Příklady jednotlivých druhů veřejnoprávních smluv

9.1 Koordinační veřejnoprávní smlouvy

9.1.1 Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu přenesené působnosti obcí

Na základě ustanovení § 63 odst. 1 zákona o obcích mají možnost obce uzavřít, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mezi sebou veřejnoprávní smlouvu týkající se výkonu přenesené působnosti. Smyslem je to, že orgány jedné obce budou zastávat celou nebo část přenesené působnosti namísto orgánů jiné obce či obcí.³⁸⁰ Tato veřejnoprávní smlouva je prostředkem pro případy, kdy sama obec není schopna zajistit výkon přenesené působnosti.³⁸¹

Předmětem veřejnoprávní smlouvy nemůže být ta přenesená působnost, která je základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí,³⁸² tedy že veřejnoprávní smlouvu lze uzavřít jen pro činnosti vykonávané v základním rozsahu.³⁸³ K uzavření je potřeba souhlasu krajského úřadu, do jehož správního obvodu obce náleží.³⁸⁴

M. Kopecký uvádí, že formulace ustanovení § 63 odst. 1 zákona o obcích: „...se jeví jako zavádějící: orgány jedné obce by podle smlouvy nevykonávaly přenesenou působnost ani tak „pro orgány jiné obce“ jako spíše namísto orgánů jiné obce, tedy i ve správním obvodu jiné obce.“³⁸⁵

Ustanovení § 63 odst. 1 zákona o obcích představuje jakési generální zmocnění k přesunu výkonu státní správy mezi obcemi na základě veřejnoprávní smlouvy.³⁸⁶

³⁸⁰ Ustanovení § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁸¹ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 163

³⁸² Ustanovení § 63 odst. 1 zákona o obcích

³⁸³ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 132

³⁸⁴ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 137

³⁸⁵ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 194

³⁸⁶ RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v naší právní úpravě. *Veřejná správa*. 2011, č. 4. s. 20-22

Na základě této veřejnoprávní smlouvy se jedná o faktickou změnu působnosti, jak věcnou, tak i o změnu místní působnosti po dobu trvání veřejnoprávní smlouvy.³⁸⁷

Mezi obligatorní náležitosti veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti řadíme:

- označení účastníků smlouvy,
- doba trvání smlouvy (doba určitá či neurčitá, bude-li veřejnoprávní smlouva uzavřena na dobu neurčitou, je dobré ve smlouvě uvést i délku výpovědní lhůty a možnost výpovědi, jinak nebude možné smlouvu vypovědět, neboť veřejnoprávní smlouva lze vypovědět jen tehdy, bylo to ve smlouvě ujednáno),³⁸⁸
- určení rozsahu přenesené působnosti, kterou budou orgány obce vykonávat pro orgány jiné obce či obcí,
- způsob úhrady nákladů spojených s výkonem delegované působnosti.³⁸⁹

Zákon o obcích upravuje společné ustanovení k veřejnoprávním smlouvám týkající se výkonu přenesené působnosti podle ustanovení § 63 odst. 1 zákona o obcích a k veřejnoprávním smlouvám týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností podle ustanovení § 66a téhož zákona. Podrobnosti k tomuto ustanovení v následující rozebírané veřejnoprávní smlouvě.

Tento typ veřejnoprávní smlouvy je jednou z nejužívanějších veřejnoprávních smluv vůbec,³⁹⁰ uzavírají se zejména pro výkon přestupkové agendy.³⁹¹

V oblasti přestupkového práva došlo ke změně v souvislosti s přijetím nové právní úpravy účinné od 1. července 2017 zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Podle ustanovení § 105 tohoto zákona může obec přenést veřejnoprávní smlouvou o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků pouze na obec s rozšířenou působností nebo obec s pověřeným obecním úřadem, v jejímž správním obvodu se nachází.³⁹² Může se přenášet pouze veškerá příslušnost k

³⁸⁷ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 156

³⁸⁸ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 132

³⁸⁹ Ustanovení § 63 odst. 2 zákona o obcích

³⁹⁰ MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3. s. 156

³⁹¹ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 581

³⁹² Ustanovení § 105 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“)

projednávání přestupků, nikoliv tedy například jen k přestupkům proti veřejnému pořádku. Tato omezení se uplatní až při uzavírání veřejnoprávních smluv po nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy od 1. července 2017. Platnost veřejnoprávních smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstává nedotčena.³⁹³ Účelem je, že projednávání přestupků bude koncentrováno na větších obcích a tím dojde ke zvýšení odbornosti.

Zákon o odpovědnosti za přestupky se bude vztahovat i na uzavírání dodatků k již existujícím veřejnoprávním smlouvám.³⁹⁴ Dodatky bude možné uzavírat jen za předpokladu, že splňují výše zmíněné požadavky podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Dodatek není možné uzavřít ani v případě, že by na jeho základě došlo k zúžení okruhu projednávaných přestupků.³⁹⁵

9.1.2 Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu téhož krajského úřadu, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu mezi sebou³⁹⁶ podle ustanovení § 66a zákona o obcích. Na základě veřejnoprávní smlouvy pak bude obecní úřad jedné obce s rozšířenou působností vykonávat celou nebo část přenesené působnosti pro obecní úřad jiné obce s rozšířenou působností.³⁹⁷

Pro uzavření veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností je třeba souhlasu Ministerstva vnitra, který jej vydá po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, a následně Ministerstvo vnitra tento souhlas zveřejní na své úřední desce.³⁹⁸

³⁹³ Závěr č. 156 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 12. 5. 2017

³⁹⁴ Závěr č. 156 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 12. 5. 2017

³⁹⁵ Aktuální informace k veřejnoprávním smlouvám na výkon přestupkové agendy po 1. 7. 2017. *Plzeňský kraj*. [online]. 27.6.2017 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/aktualni-informace-k-verejnopravnim-smlouvam-na-vykon-prestupkove-agendy-po-1-7-2017>

³⁹⁶ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 139

³⁹⁷ Ustanovení § 66a odst. 1 zákona o obcích in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

³⁹⁸ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 139

Povinnými náležitostmi jsou:

- označení účastníků smlouvy,
- doba trvání smlouvy (doba určitá či neurčitá, bude-li veřejnoprávní smlouva uzavřena na dobu neurčitou, je dobré ve smlouvě uvést i délku výpovědní lhůtu a možnost výpovědi, jinak nebude možné smlouvu vypovědět, neboť veřejnoprávní smlouva lze vypovědět jen tehdy, bylo-li to ve smlouvě ujednáno.),
- určení rozsahu přenesené působnosti, kterou bude obec s rozšířenou působností vykonávat namísto druhé smluvní strany,
- způsob úhrady nákladů spojených s výkonem delegované přenesené působnosti.³⁹⁹

Zákon o obcích dále zakotvuje společné ustanovení k veřejnoprávním smlouvám, které se vztahuje i pro předchozí zmíněný druh veřejnoprávní smlouvy. Je zde zakotvena subsidiarita správního řádu, který se použije, nestanoví-li zákon o obcích jinak.⁴⁰⁰

Obec, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti obcí, je povinna bezodkladně zveřejnit text takové uzavřené smlouvy na úřední desce nejméně na patnáct dní a též zveřejnit ve Věstníku právních předpisů kraje. Stejně podmínky platí i pro rušení a změny veřejnoprávní smlouvy.⁴⁰¹ Taktéž takováto uzavřená smlouva musí být každému přístupna na obecním úřadu obce, jenž je účastníkem veřejnoprávní smlouvy.⁴⁰²

9.1.3 Veřejnoprávní smlouva týkající se plnění úkolů obecní policie

Nezřídila-li obec obecní policii, může uzavřít veřejnoprávní smlouvu týkající se plnění úkolů obecní policie s jinou obcí, která obecní policii zřídila, v témže kraji o výkonu obecní policie i na území obce, která nemá obecní policii zřízenou.⁴⁰³ Na základě ní se pak jedna obec plní úkoly obecní policie pro jinou.⁴⁰⁴

K platnosti veřejnoprávní smlouvy je potřeba souhlasu krajského úřadu, i když zřízení a rušení obecní policie se řadí do výkonu samostatné působnosti obcí. V obecné úpravě

³⁹⁹ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 139-140

⁴⁰⁰ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 142 - 143

⁴⁰¹ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 143

⁴⁰² Ustanovení § 66c odst. 3 zákona o obcích

⁴⁰³ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 136

⁴⁰⁴ Ustanovení § 3a odst. 1 zákona o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“)

koordinačních veřejnoprávních smluv týkajících se samostatné působnosti souhlas není požadován.

Veřejnoprávní smlouva týkající se plnění úkolů obecní policie je relativně hojnou koordinační veřejnoprávní smlouvou.⁴⁰⁵

Veřejnoprávní smlouva obsahuje především:

- názvy obcí, které jsou smluvními stranami,
- ustanovení zákona, podle kterého je uzavřena,
- počet poskytnutých strážníků,
- časový úsek, pro který jsou strážníci poskytnuti,
- způsob uhrazování nákladů spojených s plněním úkolů obecní policie,
- určení rozsahu úkolů plněných strážníky obecní policie.⁴⁰⁶

9.1.4 Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků obecní policie

Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků je o méně frekventovanou koordinační veřejnoprávní smlouvou, než předchozí zmíněná veřejnoprávní smlouva podle zákona o obecní policii.⁴⁰⁷

V případě vyhlášení nouzového stavu, stavu nebezpečí či stavu ohrožení státu na území obce, případně pokud je na území obce pořádána sportovní, kulturní případně jiná podobná veřejně přístupná společenská akce, může starosta této obce uzavřít se starostou jiné obce veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků.⁴⁰⁸

Oproti předchozí veřejnoprávní smlouvě zde není vyžadováno, aby obec, která žádá o poskytnutí strážníků, neměla zřízenou obecní policii. Obce jako smluvní strany se nemusí nacházet v územním obvodu samosprávného kraje.⁴⁰⁹

Totožně jako u předchozí veřejnoprávní smlouvy podle zákona o obecní policii, povinnými náležitostmi jsou zejména:

- názvy obcí, které jsou smluvními stranami,
- ustanovení zákona, podle kterého je veřejnoprávní smlouva uzavřena,

⁴⁰⁵ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁰⁶ Ustanovení § 3c odst. 2 zákona o obecní policii

⁴⁰⁷ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁰⁸ Ustanovení § 3b odst. 1 zákona o obecní policii

⁴⁰⁹ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

- počet strážníků určených k plnění smluvených činností,
- časový úsek - doba, na který jsou strážníci poskytnuti,
- způsob úhrady nákladů spojených s plněním úkolů strážníky na území jiné obce
- vymezení konkrétních úkolů, pro něž jsou strážníky poskytnuti.⁴¹⁰

Nedohodnou-li se starostové dotčených obcí jinak, řídí poskytnuté strážníky starosta obce, kterému byli strážníci poskytnuti.⁴¹¹ Prakticky bude strážníky řídit spíše určený strážník.⁴¹²

K uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí strážníků obecní policie není potřeba souhlasu krajského úřadu,⁴¹³ ale je povinností starosty informovat hejtmana svého kraje před použitím poskytnutých strážníků jinou obcí.⁴¹⁴

Zde M. Hálová konstatuje, že v případě této dohody se nejedná o rozšíření působnosti obecní policie na území jiné obce, ale jde o výpomoc po dobu trvání krizového stavu.⁴¹⁵

9.1.5 Dohoda o sloučení obcí a připojení obce

Dohoda o sloučení obcí nebo o připojení obce je veřejnoprávní smlouvou, byť ji zákon o obcích takto neoznačuje. Jedná se o veřejnoprávní smlouvu uzavíranou při výkonu samostatné působnosti obcí.⁴¹⁶ Obce spolu musí vždy sousedit.⁴¹⁷

Těmto dohodám musí předcházet rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí.⁴¹⁸ „*Je-li však do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí podán návrh na konání místního referenda o této věci, je třeba k uzavření dohody souhlasné rozhodnutí místního referenda konaného v té obci, ve které byl podán návrh na jeho konání.*“⁴¹⁹ Je možné, aby o územní změně bylo rozhodnuto jen v místním referendu, kterému by nepředcházelo rozhodnutí zastupitelstva.⁴²⁰

⁴¹⁰ Ustanovení § 3c odst. 2 zákona o obecní policii

⁴¹¹ Ustanovení § 3c odst. 1 zákona o obecní policii

⁴¹² Ministerstvo vnitra. Stanovisko MV. *Komentář k vybraným ustanovením zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“)* ze dne 7. 1. 2010

⁴¹³ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴¹⁴ Ustanovení § 3c odst. 1 zákona o obecní policii

⁴¹⁵ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴¹⁶ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 48 - 49

⁴¹⁷ Ustanovení § 19 zákona o obcích

⁴¹⁸ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 49

⁴¹⁹ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 49

⁴²⁰ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 84

Ještě před uzavřením dohody, je povinností dotčených obcí oznámit příslušnému krajskému úřadu rozhodnutí zastupitelstva nebo rozhodnutí přijaté v místním referendu, na základě nichž má k těmto skutečnostem dojít.⁴²¹

Nezbytnými náležitostmi dohody o sloučení obcí nebo dohody o připojení jsou:

- den, měsíc a rok, k němuž se obce slučují nebo připojují,
- ujednání o názvu obce a sídlu orgánů, jde-li o sloučení,
- určení právních předpisů, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti po sloučení nebo připojení,
- výčet katastrálních území obce po sloučení nebo připojení,
- určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek slučovaných obcí nebo připojované obce.^{422 423}

Sloučení a připojení obce lze provést jen k počátku kalendářního roku.⁴²⁴

Právní předpisy se tak rozšíří na celé území obce okamžikem sloučení. Ostatní předpisy zaniknou.⁴²⁵ Při připojení se právní předpisy rozšíří na území připojované obce.⁴²⁶

Pokud by obce měly mít jiný název než jedné ze slučovaných obcí, tak musí k tomuto názvu dát souhlas Ministerstvo vnitra.⁴²⁷ Jak uvádí M. Kopecký: „Bylo snad záměrem zákonodárce připustit variantu, že by se sousední obce dohodly na všech ostatních náležitostech dohody o sloučení, jen ne o názvu sloučené obce?!“⁴²⁸

⁴²¹ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 84

⁴²² Ustanovení § 19 odst. 5 zákona o obcích

⁴²³ KOPECKÝ, Martin a Jan Malast. Veřejnoprávní smlouvy jako nástroj pro spolupráci obcí. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*. [online]. 2015/04 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z:

<http://www.regionálnírozvoj.eu/201504/verejnospravni-smlouvy-jako-nastroj-pro-spolupraci-obci>

⁴²⁴ Ustanovení § 24 zákona o obcích

⁴²⁵ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 82

⁴²⁶ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 83

⁴²⁷ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 48

⁴²⁸ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 82

Obec vzniklá sloučením je právním nástupcem slučovaných obcí⁴²⁹ a přechází na ní kompetence, kterou měly orgány zaniklé obce jako správní orgány. V případě připojení je právním nástupcem obec, která při připojení nezaniká.⁴³⁰

Po sloučení či připojení je povinností obce zaslat opis dohody Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, Českému úřadu zeměměřičskému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu úřadu a příslušnému finančnímu úřadu.⁴³¹

Pokud se jedná o stejný okres, problém nevystane. Avšak v případě, že by obce byly z jiných krajů, je potřeba změnit zákon nebo rozhodnutí vlády. Dohody o připojení nebo sloučení obcí mohou vést k tomu, že by se musel měnit správní obvod pověřených obecních úřadů nebo obcí s rozšířenou působností stanovený vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.⁴³²

9.1.6 Dohoda o změně hranic obcí

Dohoda o změně hranic obcí je považována také za veřejnoprávní smlouvu.⁴³³ Jejím obsahem jsou změny hranic, při nichž nedochází ke sloučení, připojení nebo oddělení části obce zúčastněných obcí. Je upravena velmi stručně v ustanovení § 26 zákona o obcích.⁴³⁴ Nejsou stanoveny žádné speciální náležitosti dané dohody.⁴³⁵ Dohoda o změně hranic obcí nemusí být podložena pozitivním výsledkem místního referenda, jako tomu bylo u dohody o sloučení.⁴³⁶

⁴²⁹ Ustanovení § 19 odst. 6 zákona o obcích in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁴³⁰ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 50

⁴³¹ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 84

⁴³² KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 85

⁴³³ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 89

⁴³⁴ KOPECKÝ, Martin a Jan Malast. *Veřejnoprávní smlouvy jako nástroj pro spolupráci obcí. Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*. [online]. 2015/04 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z:

<http://www.regionálnírozvoj.eu/201504/verejnospravni-smlouvy-jako-nastroj-pro-spolupraci-obci>

⁴³⁵ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 64

⁴³⁶ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 64

Je stanoveno jen tolik, že musí dojít k projednání s příslušným katastrálním úřadem a následné uzavření dohody obec oznámí Ministerstvu financí, Českému úřadu zeměměřičskému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.⁴³⁷

9.1.7 Veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup

Povinností každého správního orgánu je zřízení nepřetržitě veřejně přístupné úřední desky a obsah úřední desky zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup.⁴³⁸ Není-li správní orgán schopen zajistit zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup, uzavře subjekt veřejné správy, jehož je správní orgán organizační součástí,⁴³⁹ veřejnoprávní smlouvu o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup s obcí s rozšířenou působností v jehož správním obvodu má sídlo.⁴⁴⁰

I správní řád upravuje jednotlivé koordinační veřejnoprávní smlouvy, a právě tato veřejnoprávní smlouva je jednou z nich.⁴⁴¹

Nelze jednoznačně stanovit, zda je smlouva uzavíraná v rámci výkonu samosprávy nebo státní správy. Jinými slovy je otázkou, zda je potřeba k uzavření veřejnoprávní smlouvy souhlasu nadřízeného správního orgánu.⁴⁴²

Komentář ke správnímu řádu zmiňuje, že se jedná o jakýsi administrativně technický úkon a zdůrazňuje, že v současné době je prezentován spíše názor, že se o výkon státní správy nejedná a souhlasu by tak být třeba nemělo.⁴⁴³

V. Příkopa ve svém článku ale zastává názor opačný, že zřízení elektronické úřední desky je projevem státní moci a je potřeba souhlasu nadřízeného správního orgánu, ale zároveň uvádí, že nyní je prezentován názor, že zajištění zpřístupnění obsahu úřední desky

⁴³⁷ Ustanovení § 26 zákona o obcích

⁴³⁸ Ustanovení § 26 odst. 1 správního řádu

⁴³⁹ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁴⁰ Ustanovení § 26 odst. 3 správního řádu

⁴⁴¹ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁴² PŘÍKOPA, Vojtěch. Úřední deska a veřejnoprávní smlouvy. *Acta Luridica Olomucensia*. 2016, č. 2. s. 165-173

⁴⁴³ JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 584

způsobem umožňujícím dálkový přístup není výkonem státní správy, neboť se jedná o technický prostředek sloužící k zabezpečení výkonu působnosti.⁴⁴⁴

9.1.8 Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí

Smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí upravuje ustanovení § 49 - 53 zákona o obcích. Mimo tato ustanovení se na smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí budou vztahovat ustanovení obecná o veřejnoprávních smlouvách.⁴⁴⁵

Náležitosti smlouvy o založení svazku obcí nejsou zákonem o obcích stanoveny. Povinnou přílohou této smlouvy musí být stanovy svazku, kdy zákon o obcích říká, co v nich musí být uvedeno.⁴⁴⁶ Součástí smlouvy, případně stanov, musí být také určení těch, kdo jsou první členové statutárního orgánu.⁴⁴⁷ Od 1. července 2017 je možné měnit stanovy, aniž by bylo potřebné uzavřít dohodu o změně smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí.⁴⁴⁸

Cílem je ochrana a prosazování společných zájmů obcí.⁴⁴⁹ Ustanovení § 50 odst. 1 zákona o obcích vyjmenovává, co může být předmětem dobrovolného svazku obcí, jedná se například o úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, péče o zvířata, zabezpečování čistoty obce, správy zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálního odpadu atd.⁴⁵⁰

9.2 Subordinační veřejnoprávní smlouvy

9.2.1 Veřejnoprávní smlouva nahrazující některá územní rozhodnutí

Je potřeba zmínit úpravu subordinačních veřejnoprávních smluv podle stavebního zákona.

⁴⁴⁴ PŘÍKOPA, Vojtěch. Úřední deska a veřejnoprávní smlouvy. *Acta Luridica Olomucensia*. 2016, č. 2. s. 165-173

⁴⁴⁵ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 117

⁴⁴⁶ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 120

⁴⁴⁷ KOPECKÝ, Martin a Jan Malast. Veřejnoprávní smlouvy jako nástroj pro spolupráci obcí. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*. [online]. 2015/04 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z:

<http://www.regionalnirozvoj.eu/201504/verejnospravni-smlouvy-jako-nastroj-pro-spolupraci-obci>

⁴⁴⁸ KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 120

⁴⁴⁹ Ustanovení § 49 odst. 1 zákona o obcích

⁴⁵⁰ Ustanovení § 50 odst. 1 zákona o obcích

Jednou z možných veřejnoprávních smluv, kterou umožňuje tento zákon, je veřejnoprávní smlouva nahrazující územní rozhodnutí. Veřejnoprávní smlouva může nahradit umístění stavby, změnu využití území a změnu vlivu užívání stavby na území.⁴⁵¹

Tuto veřejnoprávní smlouvu uzavírá stavební úřad s žadatelem o územní rozhodnutí.⁴⁵² Návrh veřejnoprávní smlouvy předkládající žadatelem musí obsahovat: označení smluvních stran, náležitosti výroku územního rozhodnutí, údaje a podmínky, které vyplývají ze závazných stanovisek dotčených orgánů, dále odůvodnění souladu zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a úkoly územního plánování, soulad s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Ve smlouvě musí žadatel rovněž uvést osoby, které by jinak byly účastníky územního řízení. Žadatel přikládá i dokumentaci, ve stejném rozsahu, jako v případě žádosti o vydání územního rozhodnutí a též doklad prokazující vlastnické právo k pozemku nebo stavbě, kde se má záměr uskutečnit, či jinou smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu. K návrhu připojí i závazná stanoviska, případně rozhodnutí dotčených orgánů.⁴⁵³

Stavební úřad má třicet dní na posouzení návrhu, zda návrh přijme či nikoliv.⁴⁵⁴ Informaci o návrhu veřejnoprávní smlouvy vyvěsí na úřední desku na 8 dní.⁴⁵⁵ Podmínkou pro uzavření veřejnoprávní smlouvy je souhlas dotčených orgánů. Pokud by návrh odmítl, je jeho povinností sdělit důvody pro jeho odmítnutí.⁴⁵⁶

Náležitosti veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí upravuje prováděcí právní předpis č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení s určitými odlišnostmi, podle toho, zda půjde o veřejnoprávní smlouvu o umístění stavby, o změně vlivu užívání stavby na území či o umístění stavby.⁴⁵⁷

Účinky této veřejnoprávní smlouvy zanikají uplynutím dvou let od data její účinnosti, nejpozději účinky trvají pět let, byla-li dohodnuta doba delší.⁴⁵⁸ Také je stanoveno, že účinky

⁴⁵¹ Ustanovení § 78a odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“)

⁴⁵² KNECHT, Michal. Stavební řád - II. Veřejnoprávní smlouvy nahrazující rozhodnutí stavebního úřadu. *Veřejný ochránce práv*. 30. 1. 2009. s. 10-15

⁴⁵³ Ustanovení § 78a odst. 2 stavebního zákona in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁴⁵⁴ Kdy lze při jednání se stavebním úřadem použít veřejnoprávní smlouvu?. *Pardubice*. [online]. 2018 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/urad/konik/stavebni-urad/uzemni-rozhodovani/kdy-lze-pri-jednani-se-stavebnim-uradem-pouzit-verejnopravni-smlouvu/>

⁴⁵⁵ MACHAČKOVÁ, Jana. Pojetí veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí. *Bulletin Stavební právo*. 2010, č. 1. s. 30-37

⁴⁵⁶ KNECHT, Michal. Stavební řád - II. Veřejnoprávní smlouvy nahrazující rozhodnutí stavebního úřadu. *Veřejný ochránce práv*. 30. 1. 2009. s. 10-15

⁴⁵⁷ Ustanovení § 78a odst. 10 stavebního zákona

⁴⁵⁸ Ustanovení § 78a odst. 6 stavebního zákona

veřejnoprávní smlouvy nezanikají v případě ...vzniklo-li oznámením stavebního záměru, podaného v době účinnosti veřejnoprávní smlouvy, právo realizovat stavební záměr posouzeného autorizovaným inspektorem a podobně (blížeji v ustanovení § 78a odst. 6 stavebního zákona).⁴⁵⁹

Podmínkou toho, aby tento druh veřejnoprávní smlouvy mohl vyvolávat právní účinky zamýšlené danou veřejnoprávní smlouvou je potřeba souhlasu všech dotčených osob, které by byly jinak účastníky územního řízení,⁴⁶⁰ kdyby se řízení vedlo.⁴⁶¹ Veřejnoprávní smlouva nabývá účinnosti písemným souhlasem dotčených osob.⁴⁶² Po uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující některá územní rozhodnutí je povinností stavebního úřadu vyvěsit oznámení o uzavření po vyznačení účinnosti na úřední desce po dobu patnácti dnů.⁴⁶³

Nebyla-li realizace záměru v jakékoliv podobě započata, umožňuje žadateli jednostranně odstoupit. Veřejnoprávní smlouva pozbude účinnosti dnem, kdy stavební úřad obdržel sdělení žadatele o upuštění od záměru. Po zahájení záměru žadatel možnost odstoupení ztrácí.⁴⁶⁴

Dosáhnout změny záměru lze dohodou žadatele a stavebního úřadu a za stejného postupu, jaký je vyžadován pro uzavření. Druhou možností, jak docílit záměru po započetí stavby, kde není třeba souhlasu dotčených osob, je požádat o změnu stavby před dokončením podle ustanovení § 118 stavebního zákona. V tomto řízení by dotčené osoby mohly vnášet námítky a stavební úřad by je musel vyhodnotit, zda jsou oprávněné, které brání změně stavby či nikoliv.⁴⁶⁵ Podle ustanovení 78a odst. 8 stavebního zákona je možné zrušení či změna této veřejnoprávní smlouvy z moci úřední, jde-li o umístování veřejně prospěšných staveb či veřejně prospěšných opatření.⁴⁶⁶

⁴⁵⁹ Ustanovení § 78a odst. 6 stavebního zákona

⁴⁶⁰ MACHAČKOVÁ, Jana. Pojetí veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí. *Bulletin Stavební právo*. 2010, č. 1. s. 30-37

⁴⁶¹ JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ*. [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>

⁴⁶² KNECHT, Michal. Stavební řád - II. Veřejnoprávní smlouvy nahrazující rozhodnutí stavebního úřadu. *Veřejný ochránce práv*. 30. 1. 2009. s. 10-15

⁴⁶³ Ustanovení § 78a odst. 5 stavebního zákona

⁴⁶⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2017, čj. 6 As 182/2017 - 30

⁴⁶⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2017, čj. 6 As 182/2017 - 30

⁴⁶⁶ Ustanovení § 78a odst. 8 stavebního zákona

Samozřejmě je také možné, aby již zahájené řízení o vydání územního rozhodnutí bylo usnesením zastaveno a namísto toho uzavřena veřejnoprávní smlouva nahrazující územní rozhodnutí.⁴⁶⁷

Cílem veřejnoprávní smlouvy nahrazující některá územní rozhodnutí je urychlit a zjednodušit povolovací proces,⁴⁶⁸ ale vztahuje se jen na bezkonfliktní záměry,⁴⁶⁹ zejména co se týká souhlasu dotčených orgánů a třetích osob.⁴⁷⁰

U veřejnoprávních smluv podle stavebního zákona bývá v praxi problém s vyhodnocováním třetích osob. Jaká je možnost ochrany dotčených osob, které by byly opomenuty ze strany žadatele případně stavebního úřadu? Ochrany svých práv se lze domáhat prostřednictvím přezkumného řízení či podle ustanovení § 142 správního řádu.⁴⁷¹

Připomeňme dále obsah ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu, který upravuje obecně přezkumné řízení. Dojde-li správní orgán po zahájení přezkumného řízení k závěru, že smlouva byla uzavřena v rozporu s právními předpisy, má řízení zastavit, pokud by újma, byla ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu.⁴⁷²

T. Jelínková s L. Havránkovou diskuzi o této veřejnoprávní smlouvě uzavírají slovy, že je: „*Nebezpečným prostředkem, kterým mohou být někteří, v případě klasického správního řízení zcela řádní, účastníci eliminováni z projednávaného záměru, přičemž však právní řád těmto opomenutým účastníkům neposkytuje vhodné procesní prostředky, kterými by se svého účastenství - a s tím spojených práv - v přiměřené lhůtě domohli.*“⁴⁷³

⁴⁶⁷ MACHAČKOVÁ, Jana. Pojetí veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí. *Bulletin Stavební právo*. 2010, č. 1. s. 30-37

⁴⁶⁸ Kdy lze při jednání se stavebním úřadem použít veřejnoprávní smlouvu?. *Pardubice*. [online]. 2018 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/urad/konik/stavebni-urad/uzemni-rozhodovani/kdy-lze-pri-jednani-se-stavebnim-uradem-pouzit-verejnopravni-smlouvu/>

⁴⁶⁹ JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ*. [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>

⁴⁷⁰ KNECHT, Michal. Stavební řád - II. Veřejnoprávní smlouvy nahrazující rozhodnutí stavebního úřadu. *Veřejný ochránce práv*. 30. 1. 2009. s. 10-15

⁴⁷¹ JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ*. [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>

⁴⁷² Ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu

⁴⁷³ JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ*. [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>

9.2.2 Smlouvy o zajištění dopravní obslužnosti

Smlouvy o zajišťování dopravní obslužnosti jsou v diplomové práci zahrnuty, zejména z toho důvodu, že se léta diskutovalo o povaze smluv, zda je zařadit do soukromého i veřejného práva. Nová právní úprava stanovila, že původně veřejnoprávní smlouva je smlouvou soukromou.

Jak už název samotný napovídá, jde o zajištění obslužnosti daného územního obvodu kraje a obce, případně státu, který by jinak dopravní podnik nezajišťoval vůbec nebo jen v minimální míře. Dopravce se zavazuje provozovat dopravní obslužnost a správní orgány dotují ztrátovou dopravu.⁴⁷⁴

Smlouvy o závazku veřejné služby v osobní autobusové dopravě byly považovány za veřejnoprávní smlouvy subordinační uzavírané podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě s účinností do 30. června 2010.⁴⁷⁵ Tato smlouva navazuje i na úpravu evropskou. Evropská úprava navozovala dojem, že je to oblast veřejného práva. Původní koncept vycházel z nařízení Rady č. 1191/69, pokud by nedošlo k zajištění obslužnosti smlouvou, příslušný správní orgán mohl veřejnoprávní smlouvu nahradit správním rozhodnutím.⁴⁷⁶

Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů s účinností od 1. července 2010, který nahradil výše zmíněný zákon, výslovně uvádí, že smlouva o veřejných službách v přepravě cestujících není veřejnoprávní smlouvou.⁴⁷⁷ Svou povahou zajišťující veřejné funkce, by se spíše blížila veřejnému právu, zákonodárce ji však zařadil do režimu smluv soukromoprávních.

Přechod k jinému režimu je zdůvodňován změnou právní úpravy na úrovni práva Evropské unie, kde původní nařízení bylo nahrazeno nařízením č. 1370/2007. Toto nařízení již neumožňuje nahradit smlouvu správním rozhodnutím. Správní rozhodnutí je možné vydat jen v případě mimořádných situací. V souvislosti s tímto nařízením se změnila i úprava

⁴⁷⁴ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁷⁵ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁷⁶ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁷⁷ Ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

vnitrostátní.⁴⁷⁸ „Pro úplnost je snad jen na místě dodat, že nařízení ES samozřejmě otázku právní povahy smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících neřeší.“⁴⁷⁹

9.3 Smlouvy mezi účastníky

9.3.1 Smlouva o převedení práv a povinností z regulačního plánu vydaného na žádost

Stavební zákon umožňuje uzavřít veřejnoprávní smlouvou mezi účastníky o převedení práv a povinností z regulačního plánu vydaného na žádost. Právní úpravu nalezneme v ustanovení § 69 tohoto zákona.⁴⁸⁰

Povinnou přílohou této veřejnoprávní smlouvy musí být regulační plán.⁴⁸¹

Nejasností zde zůstává, který orgán má vyslovovat s veřejnoprávní smlouvou souhlas, neboť stavební zákon to nezmiňuje.⁴⁸² „Vzniká tak interpretační nejasnost, zda stavební zákon jako speciální úprava oproti správnímu řádu nevyžaduje souhlas správního orgánu s uzavřením smlouvy nebo zda předpokládá, že se v této věci má obecně postupovat podle správního řádu, na jehož ustanovení o veřejnoprávních smlouvách odkazuje.“⁴⁸³

9.3.2 Smlouva o zajištění požární bezpečnosti

„Podle § 2 odst. 2 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně tak mohly (resp. mohou) být uzavírány smlouvy o zajištění plnění povinností vyplývajících z požárněprávních předpisů jinou než implicitně povinnou osobou (např. provozovatelem prostoru užívaného k podnikatelské činnosti).“⁴⁸⁴ Možnost uzavření této smlouvy byla vložena do zákona o požární

⁴⁷⁸ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁷⁹ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁸⁰ VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁴⁸¹ Ustanovení § 69 odst. 5 stavebního zákona

⁴⁸² HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁸³ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁸⁴ MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6. s. 343 in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

ochraně v roce 2000, tedy ještě před existencí správního řádu. V zákoně o požární ochraně není vyžadován souhlas správního orgánu s veřejnoprávní smlouvou.⁴⁸⁵

9.3.3 Smlouva o převodu dobývacího prostoru

Další veřejnoprávní smlouvou, která se řadí do skupiny smluv mezi účastníky je smlouva o převodu dobývacího prostoru. Tato smlouva umožňuje převést dobývací prostor mezi současným držitelem oprávnění na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu.⁴⁸⁶

9.4 Zvláštní typy veřejnoprávních smluv

9.4.1 Zvláštní smluvní ochrana přírody

Mezi zvláštní typy veřejnoprávních smluv se řadí zvláštní smluvní ochrana přírody na základě ustanovení § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny, s výjimkou, veřejnoprávní smlouvy o ochraně památného stromu, která je řazena mezi subordinační veřejnoprávní smlouvy. Veřejnoprávní smlouvy u zvláštní smluvní ochrany nenahrazují správní rozhodnutí nýbrž podzákonný právní předpis, pokud by nedošlo k uzavření, může být ochrana poskytnuta formou podzákonného právního předpisu.⁴⁸⁷ Pro zvláštní typy veřejnoprávních smluv můžeme také používat označení veřejnoprávní smlouvy *sui generis*.⁴⁸⁸

Touto zvláštní smluvní ochranou se poskytuje ochrana evropsky významným lokalitám, namísto vyhlášení národní přírodní památky, přírodní památky národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a včetně jejich ochranných pásem. Zvláštní smluvní ochranou je možné chránit i jiná území se soustředěnými přírodními hodnotami, kde jsou zastoupeny významné či jedinečné ekosystémy v rámci příslušné biogeografické oblasti či stanoviště vzácných či ohrožených druhů živočichů a rostlin. Podle tohoto institutu je možné chránit evropsky významné lokality a další vyjmenované, nejsou-li již jinak zvláštně chráněny podle zákona o ochraně přírody a krajiny.⁴⁸⁹

⁴⁸⁵ HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3. s. 255-293

⁴⁸⁶ Ustanovení § 27 odst. 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸⁷ Ustanovení § 39 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

⁴⁸⁸ KNOTEK, Jaroslav. Smluvní nástroje v zákoně o ochraně přírody a krajiny. *Acta Universitatis Carolinae - IURIDICA*. 2015, č. 2. s. 37-49

⁴⁸⁹ Ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Smluvními stranami této zvláštní veřejnoprávní smlouvy jsou příslušný orgán ochrany přírody a krajiny (resp. stát) a vlastník pozemku, případně pozemků kde se významná lokalita nachází.⁴⁹⁰

Na tyto veřejnoprávní smlouvy *sui generis* se vztahují jen obecná ustanovení o veřejnoprávních smlouvách.⁴⁹¹

Obligatními náležitostmi podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou zejména vymezení ochranných podmínek chráněného území a způsob péče o toto území.⁴⁹²

Další náležitosti upravuje Ministerstvo životního prostředím předpisem, přesněji se jedná o metodický pokyn Ministerstva životního prostředí,⁴⁹³ který zde nebudeme rozebírat, neboť to pro účely této práce není potřeba.

Součástí smlouvy je kopie katastrální mapy se zákresem hranice chráněného území. Pokud by jeden z více vlastníků území smlouvu vypověděl, veřejnoprávní smlouva zanikne.⁴⁹⁴

Do 60 dnů od účinnosti veřejnoprávní smlouvy musí dojít k vyznačení takto chráněného teritoria, výjimku tvoří situace, kdy by označení bránilo nepříznivé klimatické podmínky. Označení se pak provede ihned po skončení překážek bránících tomuto označení.⁴⁹⁵

Smluvní ochrana je k pozemku vázána formou věcného břemene.⁴⁹⁶ O zápis věcného břemene do katastru nemovitostí žádá příslušný orgán ochrany přírody.⁴⁹⁷

⁴⁹⁰ Smluvní ochrana. *Ministerstvo životního prostředí*. [online]. 2008-2018 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/smluvni_ochrana

⁴⁹¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 255

⁴⁹² KNOTEK, Jaroslav. Smluvní nástroje v zákoně o ochraně přírody a krajiny. *Acta Universitatis Carolinae - JURIDICA*. 2015, č. 2. s. 37-49

⁴⁹³ Ustanovení § 39 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

⁴⁹⁴ ROTH, Petr. METODICKÝ POKYN ZE DNE 1.4.2008 ODBORU MEZINÁRODNÍ OCHRANY BIODIVERZITY A ODBORU LEGISLATIVNÍHO PRO UZAVÍRÁNÍ SMLUV O CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ NEBO PAMÁTNÉM STROMU PODLE § 39 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY, VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB. *EPRAVO.CZ*. [online]. 1.4.2008 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=66133&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

⁴⁹⁵ ROTH, Petr. METODICKÝ POKYN ZE DNE 1.4.2008 ODBORU MEZINÁRODNÍ OCHRANY BIODIVERZITY A ODBORU LEGISLATIVNÍHO PRO UZAVÍRÁNÍ SMLUV O CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ NEBO PAMÁTNÉM STROMU PODLE § 39 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY, VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB. *EPRAVO.CZ*. [online]. 1.4.2008 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=66133&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

⁴⁹⁶ KNOTEK, Jaroslav. Smluvní nástroje v zákoně o ochraně přírody a krajiny. *Acta Universitatis Carolinae - JURIDICA*. 2015, č. 2. s. 37-49

⁴⁹⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 255

Povinností orgánu ochrany přírody a krajiny je po uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejichž předmětem je zvláštní smluvní ochrana, zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup oznámení o uzavření této smlouvy a též její podstatné náležitosti nejméně po dobu třiceti dnů. Oznámení zasílá obecním úřadům, v jejichž správním obvodu se smluvně chráněné území nachází, spolu se žádostí o zveřejnění oznámení na jejich úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tyto obecní úřady pak umožňují nahlédnutí do smluvní ochrany po dobu trvání smlouvy⁴⁹⁸

Jako nedostatky můžeme označit, že tato smluvní ochrana zavazuje pouze vlastníka či vlastníky pozemků. „*Ochrana území je vedle omezení vyplývajících z věcného břemene, které dopadá pouze na vlastníka pozemku, zajištěna vůči všem dalším subjektům (resp. i vlastníkovi) až tím, že podle § 39 odst. 2 zákona o ochraně přírody je "označené smluvně chráněné území" zakázáno poškozovat.*“⁴⁹⁹ Finanční kompenzace za snížení hodnoty dotčeného pozemku nebo pozemků je velmi malá, téměř žádná, což je jeden z hlavních nedostatků k jeho použití v praxi. A dalším možným nedostatek je ten, že není možné udělovat z nastaveného režimu výjimky.⁵⁰⁰

9.4.2 Dohoda mezi Ministerstvem obrany a Ekumenickou radou církví a Českou biskupskou konferencí

Tato dohoda je zahrnuta v této práci pro zajímavost, jak obtížné je řešení sporů. Jelikož se jedná o zvláštní smluvní typ veřejnoprávní smlouvy. Smluvními stranami, jak je uvedeno v názvu, je Ministerstvo obrany a Ekumenická rada církve a Česká biskupská konference.

V článku L. Madleňákové nazvaného Vojenský kaplan jako účastník sporu z veřejnoprávní smlouvy, se zabývá otázkou věcné příslušnosti řešení sporů, neb ustanovení § 169 řeší věcnou příslušnost pro druhy veřejnoprávních smluv typově upravených správním řádem, což tato dohoda není. Je otázkou, kdo bude posuzovat spory z veřejnoprávní smlouvy typově správním řádem neupravené. V tomto případě je důležitým ustanovením § 133 odst. 1 správního řádu, který řeší spory o věcnou příslušnost (kompetenční spory), kde je stanoveno,

⁴⁹⁸ Ustanovení § 39 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁴⁹⁹ KNOTEK, Jaroslav. Smluvní nástroje v zákoně o ochraně přírody a krajiny. *Acta Universitatis Carolinae - IURIDICA*. 2015, č. 2. s. 37-49

⁵⁰⁰ KNOTEK, Jaroslav. Smluvní nástroje v zákoně o ochraně přírody a krajiny. *Acta Universitatis Carolinae - IURIDICA*. 2015, č. 2. s. 37-49

⁵⁰¹ že není-li možné věcnou příslušnost určit na základě zvláštního zákona, je věcně příslušný k projednání ústřední správní úřad, do jehož působnosti rozhodovaná věc náleží, případně ústřední správní úřad, jemuž je obor dané věci nejbližší.⁵⁰² Ale co když je smluvní stranou právě ústřední správní úřad? Jak dále předkládá Madleňáková, Ministerstvo obrany nemůže být soudcem ve vlastní věci, proto musí být věc předložena podle § 133 odst. 4 správního řádu Nejvyššímu správnímu soudu.⁵⁰³ Následně si dovolím citovat právě slova L. Madleňákové: „Podle čeho by však tento uvedený spor o příslušnost vyřešil, tedy na základě čeho by stanovil příslušnost k řešení sporu z veřejnoprávní smlouvy? Mám za to, že právě zde teorie o existenci veřejnoprávních smluv vymykajících se typům smluv podle správního řádu naráží na problém rozhodování jejich sporů a to zejména tehdy, pokud je stranou takové smlouvy ústřední správní úřad.“⁵⁰⁴

⁵⁰¹ MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Vojenský kaplan jako účastník sporu z veřejnoprávní smlouvy. *Konference Církev a stát*. 2014. s. 14-23.

⁵⁰² Ustanovení § 133 odst. 1 správního řádu

⁵⁰³ MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Vojenský kaplan jako účastník sporu z veřejnoprávní smlouvy. *Konference Církev a stát*. 2014. s. 14-23.

⁵⁰⁴ MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Vojenský kaplan jako účastník sporu z veřejnoprávní smlouvy. *Konference Církev a stát*. 2014. s. 14-23.

10 Veřejnoprávní smlouvy v praxi

Pro diplomovou práci využiji poznatků zjištěných z práce bakalářské, které dále rozpracovávám a doplňuji o nové informace. První dvě tabulky demonstrují, jaké veřejnoprávní smlouvy jsou nejčastěji uzavírány mezi vybranými obcemi v okrese Domažlice v Plzeňském kraji. Pro analýzu jsme zvolili dvě města zhruba stejné velikosti, kolem 5000 obyvatel - Horšovský Týn a Kdyně. Kromě toho, podle rozsahu výkonu státní správy, Horšovský Týn je obcí III. typu (obecní úřady obcí s rozšířenou působností) a obec Kdyně je obcí II. typu (pověřený obecní úřad). Tabulky ukazují, jaké agendy vykonává Horšovský Týn a Kdyně namísto jiných. Pro zajímavost jsme si také uvedli, kolik obyvatel mají obce, jako druhé smluvní strany. Údaje o počtu obyvatel jsou k 1. 1. 2015 a přehled uzavřených veřejnoprávních smluv je ke dni 1. 2. 2016. Po shlédnutí těchto dvou tabulek můžeme deklarovat, že nejčastěji jsou veřejnoprávní smlouvy uzavírány v oblasti projednávání přestupků.⁵⁰⁵

Smluvní strana	Počet obyvatel	Smluvní strana	Počet obyvatel	Oblast agendy veřejnoprávní smlouvy
Horšovský Týn	4970	Velký Malahov	253	Projednávání přestupků, základní registry (RUIAN)
		Vidice	159	Projednávání přestupků, základní registry (RUIAN), evidence obyvatel
		Blížejev	1451	Základní registry (RUIAN), projednávání přestupků, zajištění výkonu úkolů obecní policie
		Čermná	235	Evidence obyvatel
		Křenovy	131	Evidence obyvatel, základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
		Meclov	1117	Základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
		Mezholezy	91	Základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
		Mířkov	293	Evidence obyvatel, základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
		Poděvousy	250	Evidence obyvatel
		Puclice	346	Evidence obyvatel, projednávání přestupků
		Semněvice	203	Evidence obyvatel, základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
		Srby	429	Evidence obyvatel, základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
Staňkov	3276	Zajištění výkonu úkolů obecní policie		

Tabulka č. 2: Veřejnoprávní smlouvy uzavírané s Horšovským Týnem⁵⁰⁶

⁵⁰⁵ VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁵⁰⁶ Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2015. *Český statistický úřad*. [online]. 30.4.2015 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20556287/1300721503.pdf/33e4d70e-e75f-4596-930c-63406c9068d0?version=1.1> a Přehled (tabulka) uzavřených veřejnoprávních smluv ke dni 1. 2.

Smluvní strana	Počet obyvatel	Smluvní strana	Počet obyvatel	Oblast agendy veřejnoprávní smlouvy
Kdyně	5283	Chocomyšl	116	Projednávání přestupků
		Chodská Lhota	425	Projednávání přestupků
		Kaničky	27	Projednávání přestupků
		Kout na Šumavě	1147	Projednávání přestupků
		Libkov	113	Projednávání přestupků
		Loučim	124	Základní registry (RUIAN), projednávání přestupků
		Mrákov	1142	Projednávání přestupků
		Němčice	125	Projednávání přestupků
		Nová Ves	139	Projednávání přestupků
		Pocinovice	559	Projednávání přestupků
		Spáňov	184	Projednávání přestupků
		Úsilov	134	Projednávání přestupků
		Všepadly	43	Projednávání přestupků
		Všeruby	791	Projednávání přestupků
		Brnířov	385	Projednávání přestupků

Tabulka č. 3: Veřejnoprávní smlouvy uzavírané s Kdyní⁵⁰⁷

Podle aktuálních údajů, k 1. 3. 2018, jedinými změnami oproti údajům k 1. 2. 2016 je, že obec Loučim již nemá uzavřenou veřejnoprávní smlouvu o výkonu přenesené působnosti v oblasti zabezpečování základních registrů (RUIAN) a obec Všepadly již nemá uzavřenou veřejnoprávní smlouvu o projednávání přestupků s obcí Kdyní. Jinak jsou předchozí údaje beze změn.⁵⁰⁸

2016. *Plzeňský kraj*. [online]. 1.2.2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z:<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-2-2016> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁵⁰⁷ Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2015. *Český statistický úřad*. [online]. 30.4.2015 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z:<https://www.czso.cz/documents/10180/20556287/1300721503.pdf/33e4d70e-e75f-4596-930c-63406c9068d0?version=1.1> a Přehled (tabulka) uzavřených veřejnoprávních smluv ke dni 1. 2. 2016. *Plzeňský kraj*. [online]. 1.2.2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z:<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-2-2016> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

⁵⁰⁸ Přehled (tabulka) uzavřených veřejnoprávních smluv ke dni 1. 3. 2018. *Plzeňský kraj*. [online]. 1. 3. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-3-2018>

Pro svoji analýzu jsem dále využila obce Kdyni a Horšovský Týn a sledovala na jakou dobu trvání jsou veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v oblasti projednávání přestupků uzavřeny, vzhledem k nové úpravě, účinné od 1. 7. 2017, stanovené zákonem o odpovědnosti za přestupky, rozebírá v předchozích kapitolách. Podrobnější informace obsahuje kapitola 9.1.1. Horšovský Týn má všechny smlouvy uzavřené do 31. 12. 2019. Podíváme-li se na obec Kdyně, tak zde jsou veřejnoprávní smlouvy uzavírány na dobu neurčitou. Dále jsem se zabývala, kolik veřejnoprávních smluv na výkon přenesené působnosti podle současné úpravy je uzavřeno v rámci Plzeňského kraje. Za celý Plzeňský kraj je jich sedm.⁵⁰⁹

Následující tabulka se zabývá počtem platných veřejnoprávních smluv týkajících se výkonu přenesené působnosti v roce 2017 podle jednotlivých krajů.⁵¹⁰

Kraj	Počet
Jihočeský kraj	770
Jihomoravský kraj	1323
Kraj Vysočina	1152
Královehradecký kraj	801
Liberecký kraj	379
Moravskoslezský kraj	359
Olomoucký kraj	681
Pardubický kraj	1012
Plzeňský kraj	1237
Ústecký kraj	580
Zlínský kraj	995
Středočeský kraj	1281
Karlovarský kraj	79

Tabulka č. 4: Počet veřejnoprávních smluv týkajících se výkonu přenesené působnosti podle krajů⁵¹¹

⁵⁰⁹ Přehled (tabulka) uzavřených veřejnoprávních smluv ke dni 1. 3. 2018. *Plzeňský kraj*. [online]. 1. 3. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-3-2018>

⁵¹⁰ Veřejnoprávní smlouvy platné v roce 2017. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/gdpr/docDetail.aspx?docid=22112181&docType=ART>

Povinností krajský úřadů je vedení rejstříků dobrovolných svazků obcí. Žádný platný právní předpis však neukládá dobrovolným svazkům obcí povinnost oznamovat jakoukoliv změnu údajů, rejstříky proto nemusí mít uvedené údaje o počtu v aktuálním stavu.

Kraj	Počet
Jihočeský kraj	50
Jihomoravský kraj	134
Kraj Vysočina	61
Královehradecký kraj	52
Liberecký kraj	22
Moravskoslezský kraj	43
Olomoucký kraj	57
Pardubický kraj	56
Plzeňský kraj	49
Ústecký kraj	42
Zlínský kraj	42
Středočeský kraj	115
Karlovarský kraj	15

Tabulka č. 5: Počet dobrovolných svazků obcí podle jednotlivých krajů⁵¹²

⁵¹¹ Veřejnoprávní smlouvy platné v roce 2017. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/gdpr/docDetail.aspx?docid=22112181&docType=ART>

⁵¹² Registr dobrovolných svazků obcí. *Jihočeský kraj*. [online]. 2017 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/1936/registr_dobrovolnych_s vazku_obci.htm, Rejstřík svazků obcí. *Jihomoravský kraj*. [online]. 6. 1. 2014 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Search.aspx?Phrase=rejst%C5%99%C3%ADk+svazk%C5%AF+obc%C3%AD>, Registr svazku obcí. *Karlovarský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: https://kevis.kr-vysocina.cz/index.php?action=zaznam&lang=cz&id_tabulka=408&poprve=1, Rejstřík dobrovolných svazků obcí. *Kraj Vysočina*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-3-2018>, Dobrovolné svazky obcí (DSO). *Královehradecký kraj*. [online]. 16. 2. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/vnitri-sprava/dobrovolne-svazky-obci-94208/>, Mikroregiony. *Liberecký kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/regiony-a-oblasti-lk/mikroregiony>, Rejstřík svazku obcí. *Moravskoslezský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: https://www.msk.cz/vnitro/rejstrik_so.html, Rejstřík svazků obcí. *Olomoucký kraj*. [online]. 22. 9. 2017 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: https://www.msk.cz/vnitro/rejstrik_so.html, DOBROVOLNÉ SVAZKY PARDBICKÉHO KRAJE. *Pardubický kraj*. [online]. 2011 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.pardubickykraj.cz/svazky-obci>, Dobrovolné svazky obcí. *Plzeňský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: http://kevis.plzensky-kraj.cz/index.php?action=zaznam&lang=cz&id_tabulka=609&format=sestava_html&listovani=a:1:%7bs:5:%22count%22;i:5000;%7d, Rejstřík dobrovolných svazků obcí. *Ústecký kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: http://kevis.kr-ustecky.cz/index.php?action=zaznam&id_tabulka=334&simple=1, SEZNAM DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ. *Zlínský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z:

Poslední rozebíranou analýzou je zvláštní smluvní ochrana podle ustanovení § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny, jakožto zvláštních druhů veřejnoprávních smluv správním řádem výslovně nepředpokládaných. V České republice je takové smluvní ochrany uzavřeno 36, z toho 11 v Plzeňském kraji. Přehled zvláštní smluvní ochrany v Plzeňském kraji, vycházející s Ústředního seznamu ochrany přírody, je obsahem následující tabulky.⁵¹³

Název	Předmět ochrany	Datum prvního vyhlášení	Orgány ochrany přírody	Rozloha (ha)
Dolany - kostel	Letní kolonie netopýra velkého	15. 4. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	0,0530
Chejlava	Květnaté bučiny, suťové lesy	26. 05 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	328,5485
Ledný potok	Lokalita vranky obecné	25. 03. 2009	AOPK ČR - RP Střední Čechy	5,4518
Lopata	Ochrana páchníka hnědého	26. 05. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	8,7864
Manětín - kostel	Letní kolonie netopýra velkého	15. 04. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	0,0465
Padrt'ský potok	Lokalita raka kamenáče	25. 03. 2009	AOPK ČR - RP Střední Čechy	691,7665
Plzeň - Zábělá	Hercynské dubohabřiny, mezofilní ovsíkové louky, bahnitě říční náplavy, suťové lesy, páchník hnědý	4. 05. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	63,4502
Předslav - kostel	Letní kolonie netopýra velkého	15. 04. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	0,0428
Radnice - kostel	Letní kolonie netopýra velkého	15. 04. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	0,0457
Všeruby - kostel	Letní kolonie netopýra velkého	15. 04. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	0,0474

<https://www.kr-zlinsky.cz/seznam-dobrovolnych-svazku-obci-cl-2755.html>, Rejstřík dobrovolných svazků obcí. *Středočeský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/rejstrik-dobrovolnych-svazku-obci>

⁵¹³ Objekty ústředního seznamu. *Ústřední seznam ochrany přírody. Pardubice*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z:

http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/chrob_find/index.php?h_schru=1&CIS=&NAZEV=&h_organ_oochp=&KRAJ=CZ032&OKRES=&ORP_ICOB=&OBEC=&KU=&__=+Vyhledat+&frame=1&EDIT_ID=

Žihobce - zámek	Letní kolonie vrápence malého	15. 04. 2009	Krajský úřad Plzeňského kraje	0,1113
--------------------	----------------------------------	--------------	----------------------------------	--------

Tabulka č. 6: Zvláštní smluvní ochrana podle ustanovení § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny v Plzeňském kraji⁵¹⁴

⁵¹⁴ Objekty ústředního seznamu. *Ústřední seznam ochrany přírody. Pardubice.* [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/chrob_find/index.php?h_schru=1&CIS=&NAZEV=&h_organ_oochp=&KRAJ=CZ032&OKRES=&ORP_ICOB=&OBEC=&KU=&__=+Vyhledat+&frame=1&EDIT_ID=

Závěr

Tématem diplomové práce jsou Veřejnoprávní smlouvy jako forma činnosti veřejné správy a pojednává o problematice veřejnoprávních smluv.

Cílem práce je podat ucelený přehled obecné úpravy vycházející ze správního řádu s nastíněním úprav obsažených v jednotlivých zvláštních zákonech. Správní řád zavedl pro veřejnoprávní smlouvy zcela nový rozměr, neboť se jedná o první obecnou úpravu veřejnoprávních smluv v českém právním řádu vůbec, byť existovaly již za Rakouska-Uherska. V historii se označovaly jako veřejné smlouvy, správní dohody či dohody správněprávního charakteru. Domnívám se, že úkol, který jsem si stanovila, jsem naplnila.

Samotná diplomová práce je rozčleněna do deseti kapitol.

Správní řád je v postavení *lex generalis*, danou problematiku upravuje pouze za předpokladu, že není zvláštním zákonem stanoveno jinak.

První dvě kapitoly popisují otázky obecnější, zaměřující se na samotný pojem veřejné správy a na jednotlivé formy správní činnosti, čtenáře uvedou do problematiky veřejné správy a veřejnoprávních smluv.

Následně se již práce detailněji věnuje veřejnoprávním smlouvám. Nabízí komplexní náhled na aktuálně platnou obecnou úpravu veřejnoprávních smluv, která je obsažená ve správním řádu, a to za podpůrného použití občanského zákoníku. Práce analyzuje charakteristiku veřejnoprávních smluv, proces uzavírání smluv, změnu obsahu veřejnoprávních smluv, jejich výpovědi a jejich zrušení, dále také problematiku sporů a v neposlední řadě se významná část této diplomové práce věnuje různým druhům veřejnoprávních smluv. Navíc se tato práce zabývá zvláštními druhy veřejnoprávních smluv, správním řádem výslovně nepředpokládaných. Práce se rovněž zabývá historickým vývojem tohoto institutu.

V závěru je čtenářům umožněno seznámení s vybranými příklady veřejnoprávních smluv nacházejících se jak v samotném správním řádu, tak v dalších zvláštních zákonech, například v zákoně o obcích a následně, v poslední kapitole je obsažena i kratší praktická část, která pojednává o veřejnoprávních smlouvách v praxi. Jedním ze zdrojů pro praktickou část byly rejstříky dobrovolných svazků, které povinně vedou krajské úřady. Podotýkám že Krajský úřad Libereckého kraje obsahuje podivný výčet dobrovolných svazků.

Správní řád neupravuje institut veřejnoprávních smluv zcela bezchybně, jedním z cílů této práce bylo na některé nedostatky poukázat a nastínit jejich možná řešení zejména s ohledem na judikaturu, odborné články a závěry poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu v dané věci. Největší nedostatek úpravy veřejnoprávních smluv je zcela jednoznačně ustanovení § 162 správního řádu. Řadu let se na toto téma vede odborná diskuze, jestli pro uzavření smluv mezi účastníky je potřeba zmocnění ve zvláštním zákoně. Zastávám názor, že výslovné zmocnění není nutné. Dalším problémem může být otázka, zda je veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup v oblasti výkonu státní správy a je potřeba souhlasu nadřízeného správního orgánu či je uzavírána pro výkon samostatné působnosti a tohoto souhlasu třeba není. Dalším zádrhelem může být otázka uzavírání veřejnoprávních smluv na dobu neurčitou. Týká-li se veřejnoprávní smlouva výkonu přenesené působnosti, tak tyto smlouvy mají sloužit pro účely, kdy výkon není obec sama schopna řádně zabezpečit. Je otázkou, jestli trvalé přenášení je tou správnou variantou a zda stále trvá veřejný zájem. Navrhovala bych, aby po určité době docházelo k posouzení, zda veřejný zájem trvá.

Veřejnoprávní smlouvy jsou plnohodnotným nástrojem k plnění úkolů veřejné správy. Umožňují nahradit autoritativní správní rozhodnutí dohodou smluvních stran a zapojení adresátů veřejné správy do činnosti veřejné správy. Na základě veřejnoprávních smluv dochází ke zefektivnění a také zkvalitnění výkonu veřejné správy. V současné době jednoznačně převažují koordinační veřejnoprávní smlouvy. Představují moderní formu činnosti veřejné správy.

Resume

The theme of the diploma thesis is public-law contracts as a form of public administration activity and deals with issues of public-law contracts.

The aim of this thesis is to give a comprehensive overview of the general legal regulation based on Act No. 500/2004 Coll., The Administrative Procedure Code and to outline the special modifications contained in the individual special laws. The Administrative Procedure Code has introduced a completely new dimension for public-law contracts, as it is the first general legal regulation of public-law contracts in the Czech legal system at all, even though they existed already in Austria-Hungary. In history, they were called public contracts or administrative agreements.

The Administrative Procedure Code is in the position of *lex generalis*, it regulates the issue only if is unless otherwise provided by special law.

The thesis itself is divided into ten chapters.

The first two chapters describe more general issues, focusing on the term of public administration and on the various forms of administrative activity, this chapters will introduce the readers to the issues of public administration and public-law contracts.

Then, the thesis is more detailed on public-law contracts. It offers a comprehensive overview of the currently applicable general legal regulation of public-law contracts, which is contained in the Administrative Procedure Code. The thesis analyzes the characteristics of public-law contracts, the process of concluding contracts, changes in the content of public-law contracts, their termination and their dissolution, as well as the issue of disputes and, last but not least, a significant part of this diploma thesis deals with various types of public-law contracts. The thesis also deals with the historical development of this institute.

In the final chapters, readers are given the opportunity to get acquainted with selected examples of public-law contracts found in the Administrative Procedure Code and in other special laws. The final chapter contains a shorter practical part, which deals of public-law contracts in practice.

The Administrative Procedure Code does not regulate the institute of public-law contracts without error. One of the aims of this work was to point out some shortcomings and outline their possible solutions.

Public-law contracts are a fully-fledged instrument for the performance of public administration tasks. They allow the replacement of authoritative administrative decisions by the agreement of the contracting parties and the involvement of the addressees of public administration in the activities of public administration. Public-law contracts make the public administration more efficient and improve its performance. They represent a modern form of public administration activity.

Seznam použitých pramenů a literatury

Literatura:

- HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-254-3.
- HOETZEL, Jiří. *Československé správní právo: Část obecná*. Praha: Melantrich. 1934. 255
- HOETZEL, Jiří. *Slovník veřejného práva československého*. Brno: Polygrafia. 1929.
- HOETZEL, Jiří. *Nauka o správních aktech: zároveň studie k pojmu veřejné správy*. Praha: Bursík & Kohout, 1907.
- HRABÁK, Jan, Tomáš Nahodil. *Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami*. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-104-8.
- JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb. (příručka)*. Praha: Institut pro místní správu, 2005. ISBN 80-86976-05-X.
- JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-157-4.
- JEMELKA, Luboš, Klára Pondělíčková a David Bohadlo. *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-401-8.
- KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-862-9.
- KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-719-6.
- KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.
- MATES, Pavel a Miloš MATULA. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. ISBN 80-7079-753-3.
- PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4276-6.
- PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-35-9.
- SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-381-0.
- SKULOVÁ, Soňa. *Základy správní vědy*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. ISBN 80-210-1828-3.

- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. ISBN 978-80-7478-002-8.
- VEDRAL, Josef, Lukáš Váňa, Jan Břeň, a Stanislav Pšenička. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-597-1.

Odborné periodikum:

- HÁLOVÁ, Miloslava. Využití veřejnoprávních smluv při výkonu veřejné správy. *Právník*. 2012, č. 3.
- KNECHT, Michal. Stavební řád - II. Veřejnoprávní smlouvy nahrazující rozhodnutí stavebního úřadu. *Veřejný ochránce práv*. 30. 1. 2009.
- KNOTEK, Jaroslav. Smluvní nástroje v zákoně o ochraně přírody a krajiny. *Acta Universitatis Carolinae - IURIDICA*. 2015, č. 2.
- KOLMAN, Petr. Problematika přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy z pohledu nového správního řádu. *Právní fórum*. 2005, č. 3.
- KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2.
- MACHAČKOVÁ, Jana. Pojetí veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí. *Bulletin Stavební právo*. 2010, č. 1.
- MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, č. 6.
- MATES, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy podle obecního zřízení. *Právní fórum*. 2006, č. 7.
- MOCEK, Miroslav. K veřejnoprávním smlouvám a státní správě zejména z pohledu Krajského úřadu Pardubického kraje. *Správní právo*. 2012, č. 3.
- PABJANOVÁ, Kamila. Veřejnoprávní smlouva a obec. *Právní fórum*. 2007, č. 3.
- PŘÍKOPA, Vojtěch. Úřední deska a veřejnoprávní smlouvy. *Acta Luridica Olomucensia*. 2016, č. 2.
- RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v naší právní úpravě. *Veřejná správa*. 2011, č. 4.
- RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v teorii a praxi. *Veřejná správa*. 2006, č. 33
- VEDRAL, Josef. Veřejnoprávní smlouvy o výkonu státní správy podle zákona o obcích. *Správní právo*. 2003, č. 2-3.
- VOŽENÍLEK, Bohumil. O správních dohodách. *Správní právo*. 1979, č. 4.

Judikatura:

- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. května 1924, sp. zn. 8055/24
- Usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 11. 1993 nález sp. zn. II ÚS 75/93
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. listopadu 2011, čj. 7 Afs 99/2011 - 73
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2013, čj. 9 Afs 38/2013 – 53
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2013, čj. 7 Afs 98/2013 – 22
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. února 2014, čj. 1 Afs 116/2013 – 52
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 2014, čj. 2 Afs 75/2013 – 55
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2014, čj. 7 As 100/2014 – 52
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. září 2014, čj. 2 Afs 74/2013 – 64
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. března 2017, čj. 1 As 292/2016 - 28
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2017, čj. 6 As 182/2017 - 30

Právní předpisy:

- Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření
- Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby)
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu)

- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta

Internetové zdroje:

- Aktuální informace k veřejnoprávním smlouvám na výkon přestupkové agendy po 1. 7. 2017. *Plzeňský kraj*. [online]. 27.6.2017 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/aktualni-informace-k-verejnopravnim-smlouvam-na-vykon-prestupkove-agendy-po-1-7-2017>
- Dobrovolné svazky obcí (DSO). *Královehradecký kraj*. [online]. 16. 2. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/vnitri-sprava/dobrovolne-svazky-obci--94208/>
- Dobrovolné svazky obcí. *Plzeňský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: http://kevis.plzensky-kraj.cz/index.php?action=zaznam&lang=cz&id_tabulka=609&format=sestava_html&listovani=a:1:%7bs:5:%22count%22;i:5000;%7d
- DOBROVOLNÉ SVAZKY PARDBICKÉHO KRAJE. *Pardubický kraj*. [online]. 2011 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.pardubickykraj.cz/svazky-obci>
- JELÍNKOVÁ, Tereza a Linda Havránková. 94176. Veřejnoprávní smlouva podle stavebního zákona optikou opomenutého účastníka. *EPRAVO.CZ*. [online]. 16.5.2014 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenuteho-ucastnika-94176.html>
- JEMELKA, Luboš. Veřejnoprávní smlouvy. *CI Consult & Research*. [online]. 2011-2018 [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>
- Kdy lze při jednání se stavebním úřadem použít veřejnoprávní smlouvu?. *Pardubice*. [online]. 2018 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z:

<http://www.pardubice.eu/urad/konik/stavebni-urad/uzemni-rozhodovani/kdy-lze-pri-jednani-se-stavebnim-uradem-pouzit-verejnopravni-smlouvu/>

- KOPECKÝ, Martin a Jan Malast. Veřejnoprávní smlouvy jako nástroj pro spolupráci obcí. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*. [online]. 2015/04 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.eu/201504/verejnospravni-smlouvy-jako-nastroj-pro-spolupraci-obci>
- MATIASKOVÁ, Tereza. Vzor veřejnoprávní smlouvy na úseku přestupků. *Plzeňský kraj*. [online]. 11.2.2012 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/vzor-verejnopravni-smlouvy-na-useku-prestupku>
- Mikroregiony. *Liberecký kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/regiony-a-oblasti-lk/mikroregiony>
- Objekty ústředního seznamu. *Ústřední seznam ochrany přírody.Pardubice*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/chrob_find/index.php?h_schru=1&CIS=&NAZEV=&h_organ_oochp=&KRAJ=CZ032&OKRES=&ORP_ICOB=&OBEC=&KU=&__=+Vyhledat+&frame=1&EDIT_ID=
- Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2015. *Český statistický úřad*. [online]. 30.4.2015 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20556287/1300721503.pdf/33e4d70e-e75f-4596-930c-63406c9068d0?version=1.1>
- PREISLER, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy. *Juristic*. [online]. 19.3.2007 [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html>
- Přehled (tabulka) uzavřených veřejnoprávních smluv ke dni 1. 2. 2016. *Plzeňský kraj*. [online]. 1.2.2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-2-2016>
- Přehled (tabulka) uzavřených veřejnoprávních smluv ke dni 1. 3. 2018. *Plzeňský kraj*. [online]. 1. 3. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnich-smluv-ke-dni-1-3-2018>
- Registr dobrovolných svazků obcí. *Jihočeský kraj*. [online]. 2017 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/1936/registr_dobrovolnych_s vazku_obci.htm
- Registr svazku obcí. *Karlovarský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: https://kevis.kr-vysocina.cz/index.php?action=zaznam&lang=cz&id_tabulka=408&poprve=1

- Rejstřík dobrovolných svazků obcí. *Ústecký kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: http://kevis.kr-ustecky.cz/index.php?action=zaznam&id_tabulka=334&simple=1
- Rejstřík dobrovolných svazků obcí. *Kraj Vysočina*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnoprvnich-smluv-ke-dni-1-3-2018>
- Rejstřík dobrovolných svazků obcí. *Středočeský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/rejstrik-dobrovolnych-svazku-obci>
- Rejstřík svazků obcí. *Jihomoravský kraj*. [online]. 6. 1. 2014 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Search.aspx?Phrase=rejst%C5%99%C3%ADk+svazk%C5%AF+obc%C3%AD>
- Rejstřík svazku obcí. *Moravskoslezský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: https://www.msk.cz/vnitro/rejstrik_so.html
- Rejstřík svazků obcí. *Olomoucký kraj*. [online]. 22. 9. 2017 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: https://www.msk.cz/vnitro/rejstrik_so.html
- ROTH, Petr. METODICKÝ POKYN ZE DNE 1.4.2008 ODBORU MEZINÁRODNÍ OCHRANY BIODIVERZITY A ODBORU LEGISLATIVNÍHO PRO UZAVÍRÁNÍ SMLUV O CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ NEBO PAMÁTNÉM STROMU PODLE § 39 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY, VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB. *EPRAVO.CZ*. [online]. 1.4.2008 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/vyhledavani-asp/Id=66133&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>
- SEZNAM DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ. *Zlínský kraj*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/seznam-dobrovolnych-svazku-obci-cl-2755.html>
- Smluvní ochrana. *Ministerstvo životního prostředí*. [online]. 2008-2018 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/smluvni_ochrana
- SVOBODOVÁ, Markéta. Vzor veřejnoprávní smlouvy na přestupkovou agendu podle právního stavu účinného od 1. 7. 2017. *Plzeňský kraj*. [online]. 12.4.2017 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/vzor-verejnoprvni-smlouvy-na-prestupkovou-agendu-podle-pravniho-stavu-ucinneho-od-1-7-2017>
- Veřejnoprávní smlouvy platné v roce 2017. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2018 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/gdpr/docDetail.aspx?docid=22112181&docType=ART>

- Veřejnoprávní smlouvy. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2015 [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/verejnopravni-smlouvy-159710.aspx>

Závěry poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu:

- Závěr č. 107 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 12. 2011
- Závěr č. 119 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 5. 10. 2012
- Závěr č. 140 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2014
- Závěr č. 156 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 12. 5. 2017
- Závěr č. 16 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005
- Závěr č. 52 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 12. 2006
- Závěr č. 76 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 3. 2009
- Závěr č. 82 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 22. 6. 2009
- Závěr č. 95 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 6. 2010

Jiné zdroje:

- MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Vojenský kaplan jako účastník sporu z veřejnoprávní smlouvy. *Konference Církev a stát*. 2014.
- Ministerstvo vnitra. Stanovisko MV. *Komentář k vybraným ustanovením zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“)* ze dne 7. 1. 2010
- VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

Přílohy

- Příloha č. 1 Vzor veřejnoprávní smlouvy na výkon přestupkové agendy podle právního stavu účinného do 30. 6. 2017
- Příloha č. 2 Vzor veřejnoprávní smlouvy na výkon přestupkové agendy podle právního stavu účinného od 1. 7. 2017

Příloha 1: Vzor veřejnoprávní smlouvy na výkon přestupkové agendy podle právního stavu účinného do 30. 6. 2017⁵¹⁵

Veřejnoprávní smlouva na úseku přestupků

Na základě usnesení Zastupitelstva (*nebo Rady – dle toho, který orgán v určité obci je příslušný ke schválení*) obce X ze dne, č., a usnesení Zastupitelstva (*Rady*) obce Y ze dne, č., uzavírají níže uvedené smluvní strany tuto veřejnoprávní smlouvu.

Článek I.

Smluvní strany

1. Obec X
zastoupená starostou obce:

se sídlem:

IČO:

kraj Plzeňský

ve správním obvodu obce s rozšířenou působností

(*dále jen „obec X“*)

a

2. Obec Y
zastoupená starostou obce:

se sídlem:

IČO:

kraj Plzeňský

ve správním obvodu obce s rozšířenou působností

⁵¹⁵ MATIASKOVÁ, Tereza. Vzor veřejnoprávní smlouvy na úseku přestupků. *Plzeňský kraj*. [online]. 11.2.2012 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/vzor-verejnopravni-smlouvy-na-usekuprestupku> in VÝRUTOVÁ, Anna. *Veřejnoprávní smlouvy*. Plzeň, 2016. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Tomáš LOUDA.

(dále jen „obec Y“)

Článek II.

Předmět smlouvy

V souladu s § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, budou orgány obce X namísto orgánů obce Y vykonávat přenesenou působnost svěřenou zvláštními právními předpisy orgánům obce Y ve správním obvodu obce Y v rozsahu vymezeném touto smlouvou. Na základě této smlouvy budou orgány obce X věcně a místně příslušnými správními orgány v řízení ve správním obvodu obce Y.

Článek III.

Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

Orgány obce X budou vykonávat ve správním obvodu obce Y přenesenou působnost na úseku přestupků svěřenou orgánům obce Y účinnými právními předpisy.

Článek IV.

Úhrada nákladů

1. Za výkon předmětu smlouvy v určeném rozsahu poskytne obec Y ze svého rozpočtu obci X na její účet číslo příspěvek ve výši Kč (slovy: korun českých) za jeden vyřízený přestupek. Příspěvek se uhradí za každé pololetí dle vyřízených přestupků na základě faktury se splatností 10 dnů ode dne doručení.
2. Smluvní strany si výslovně dohodly, že za vyřízený přestupek bude smluvními stranami považován každý přestupek ukončený:
 - a) rozhodnutím o uložení sankce dle ustanovení § 11 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“)
 - b) projednáním přestupku bez uložení sankce dle ustanovení § 11 odst. 3 přestupkového zákona
 - c) odložením věci z důvodů uvedených v ustanovení § 66 přestupkového zákona
 - d) zastavením řízení z důvodů uvedených v ustanovení § 76 přestupkového zákona
 - e) uložení pokuty v blokovém řízení dle ustanovení § 84 přestupkového zákona
 - f) vydáním příkazu o uložení napomenutí nebo pokuty v příkazním řízení dle ustanovení § 87 přestupkového zákona.

NEBO

Za každý i započatý kalendářní rok výkonu předmětu této smlouvy poskytne obec Y ze svého rozpočtu obci X na její účet č. příspěvek ve výši Kč (slovy: korun českých), a to do daného kalendářního roku.

Článek V. Doba trvání smlouvy

Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou od jejího uzavření do Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

NEBO

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

Článek VI. Společná ustanovení

1. Smluvní strany zveřejní veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých obecních úřadů po dobu nejméně 15 dnů a zašlou ji Krajskému úřadu Plzeňského kraje ke zveřejnění ve Věstníku právních předpisů Plzeňského kraje.
2. Po dobu platnosti této smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých obecních úřadů informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu.
3. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech, přičemž jeden stejnopis obdrží obec X, jeden obec Y a jeden stejnopis, včetně příslušných příloh obdrží Krajský úřad Plzeňského kraje spolu se žádostí o udělení souhlasu s uzavřením veřejnoprávní smlouvy.
4. Smlouva nabývá účinnosti poté, co nabude právní moci rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s uzavřením této veřejnoprávní smlouvy.
5. Nedílnou přílohu této smlouvy tvoří usnesení Zastupitelstva (*Rady*) obce X a usnesení Zastupitelstva (*Rady*) obce Y a pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu k uzavření smlouvy.
6. Tato smlouva může být měněna pouze písemnými dodatky, které podléhají schválení smluvních stran a souhlasu Krajského úřadu Plzeňského kraje.
7. Obec X i obec Y jsou oprávněny vypovědět tuto smlouvu kdykoliv bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí (*např. 3 měsíce*) a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena druhé straně. Výpověď musí být oběma stranami oznámena Krajskému úřadu Plzeňského kraje.

8. Smlouvu je možné ukončit též vzájemnou dohodou smluvních stran, která vyžaduje souhlas Krajského úřadu Plzeňského kraje.

V dne

V dne

.....
(jméno)
starosta obce X

.....
(jméno)
starosta obce Y

Příloha 2: Vzor veřejnoprávní smlouvy na výkon přestupkové agendy podle právního stavu účinného od 1. 7. 2017⁵¹⁶

Veřejnoprávní smlouva o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků

Na základě usnesení Rady (*nebo Zastupitelstva – dle toho, který orgán daného města je příslušný ke schválení*) města X ze dne, č., a usnesení Zastupitelstva (*nebo Rady – dle toho, který orgán dané obce je příslušný ke schválení*) obce Y ze dne, č....., uzavírají níže uvedené smluvní strany tuto veřejnoprávní smlouvu.

Článek I.

Smluvní strany

3. Město X
zastoupené starostou města:

se sídlem:

IČO:

kraj Plzeňský

ve správním obvodu obce s rozšířenou působností /

ve správním obvodu obce s pověřeným obecním úřadem (*dle konkrétního případu*)

(*dále jen „město X“*)

a

4. Obec Y
zastoupená starostou obce:

⁵¹⁶ SVOBODOVÁ, Markéta. Vzor veřejnoprávní smlouvy na přestupkovou agendu podle právního stavu účinného od 1. 7. 2017. *Plzeňský kraj*. [online]. 12.4.2017 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/vzor-verejnopravni-smlouvy-na-prestupkovou-agendu-podle-pravniho-stavu-ucinneho-od-1-7-2017>

se sídlem:

IČO:

kraj Plzeňský

ve správním obvodu obce s rozšířenou působností /

ve správním obvodu obce s pověřeným obecním úřadem *(dle konkrétního případu)*

(dále jen „obec Y“)

Článek II.

Předmět smlouvy

Orgány města X budou namísto orgánů obce Y vykonávat přenesenou působnost svěřenou zvláštními právními předpisy orgánům obce ve správním obvodu obce Y v rozsahu vymezeném touto smlouvou. Na základě této smlouvy budou orgány města X věcně a místně příslušnými správními orgány v řízení ve správním obvodu obce Y.

Článek III.

Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

Orgány města X budou v souladu s ustanovením § 105 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, vykonávat ve správním obvodu obce Y veškerou přenesenou působnost na úseku přestupků svěřenou orgánům obce Y účinnými právními předpisy.

Článek IV.

Úhrada nákladů

Za výkon předmětu smlouvy v určeném rozsahu poskytne obec Y ze svého rozpočtu městu X na jeho účet č. příspěvek ve výši Kč (slovy: korun českých) za jeden vyřízený přestupek. Příspěvek se uhradí za *(např. za každé pololetí)* dle vyřízených přestupků na základě faktury se splatností *(např. 10 dnů)* ode dne doručení.

NEBO

Za každý i započatý kalendářní rok výkonu předmětu této smlouvy poskytne obec Y ze svého rozpočtu městu X na jeho účet č. příspěvek ve výši Kč (slovy: korun českých), a to do daného kalendářního roku.

Článek V.

Doba trvání smlouvy

Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou od jejího uzavření do Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

NEBO

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

Článek VI.

Společná ustanovení

9. Smluvní strany zveřejní veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých obecních úřadů po dobu nejméně 15 dnů a zašlou ji Krajskému úřadu Plzeňského kraje ke zveřejnění ve Věstníku právních předpisů Plzeňského kraje.
10. Po dobu platnosti této smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých obecních úřadů informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu.
11. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech, přičemž jeden stejnopis obdrží město X, jeden obec Y a jeden stejnopis, včetně příslušných příloh obdrží Krajský úřad Plzeňského kraje spolu se žádostí o udělení souhlasu s uzavřením veřejnoprávní smlouvy.
12. Nedílnou přílohu této smlouvy tvoří usnesení Zastupitelstva (*Rady*) města X a usnesení Zastupitelstva (*Rady*) obce Y a pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu k uzavření smlouvy.
13. Tato smlouva může být měněna pouze písemnými dodatky, které podléhají schválení smluvních stran a souhlasu Krajského úřadu Plzeňského kraje.
14. Město X i obec Y jsou oprávněni vypovědět tuto smlouvu kdykoliv bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí (*např. 3 měsíce*) a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena druhé straně. Výpověď musí být oběma stranami oznámena Krajskému úřadu Plzeňského kraje.
15. Smlouvu je možné ukončit též vzájemnou dohodou smluvních stran, která vyžaduje souhlas Krajského úřadu Plzeňského kraje.

V dne

V dne

.....
(titul, jméno, příjmení)
starosta města X

.....
(titul, jméno, příjmení)
starosta obce Y